

«Αθλητικές επιστήμες ιστορία, κοινωνιολογία και
ανθρωπολογία του αθλητισμού»

Διπλωματική Εργασία

Αθλητισμός και Ιδιωτική εκπαίδευση

Όνομα φοιτητή: Χατζηκυριακίδη Ελευθερίου std 508383

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: **Καλλιόπη Ορφανάκη**

Πάτρα, Ιούλιος 2023

Η παρούσα εργασία αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του φοιτητή («συγγραφέας/δημιουργός») που την εκπόνησε. Στο πλαίσιο της πολιτικής ανοικτής πρόσβασης ο συγγραφέας/δημιουργός εκχωρεί στο ΕΑΠ, μη αποκλειστική άδεια χρήσης του δικαιώματος αναπαραγωγής, προσαρμογής, δημόσιου δανεισμού, παρουσίασης στο κοινό και ψηφιακής διάχυσής τους διεθνώς, σε ηλεκτρονική μορφή και σε οποιοδήποτε μέσο, για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, άνευ ανταλλάγματος και για όλο το χρόνο διάρκειας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η ανοικτή πρόσβαση στο πλήρες κείμενο για μελέτη και ανάγνωση δεν σημαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο παραχώρηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του συγγραφέα/δημιουργού ούτε επιτρέπει την αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, αποθήκευση, πώληση, εμπορική χρήση, μετάδοση, διανομή, έκδοση, εκτέλεση, «μεταφόρτωση» (downloading), «ανάρτηση» (uploading), μετάφραση, τροποποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά της εργασίας, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του συγγραφέα/δημιουργού. Ο συγγραφέας/δημιουργός διατηρεί το σύνολο των ηθικών και περιουσιακών του δικαιωμάτων.

Αθλητισμός και Ιδιωτική εκπαίδευση

Επιτροπή Επίβλεψης Διπλωματικής Εργασίας

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια:

Καλλιόπη Ορφανάκη

Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Συν-επιβλέπων Καθηγητής:

Αθανάσιος Τσούμας

Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Πάτρα, Ιούλιος 2023

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	6
SUMMARY	7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	8
ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	11
Κεφάλαιο 1. Εκπαίδευση και αθλητισμός.....	11
1.1. Ιστορική αναδρομή της γυμναστικής σαν μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας.	11
1.2. Ατομικές και κοινωνικές επιπτώσεις του αθλητισμού στους μαθητές/τριες	14
Κεφάλαιο 2. Αθλητισμός και ιδιωτική εκπαίδευση.....	17
2.1. Ιδιωτικά σχολεία: Λειτουργία, ωρολόγιο πρόγραμμα, περιεχόμενο.....	17
2.2. Πλεονεκτήματα της ιδιωτικής εκπαίδευσης	17
2.3 Σχέση των ιδιωτικών σχολείων με τον αθλητισμό	20
2.4 Σύγκριση των ιδιωτικών και των δημόσιων σχολείων όσον αφορά στην ενασχόληση με τον αθλητισμό	23
2.5 ΑΣΙΣ.....	26
2.5.1 Τα διοικητικά όργανα της Α.Σ.Ι.Σ.....	27
2.5.3 Η συμμετοχή των σχολείων – μελών σε αθλητικές διοργανώσεις.....	30
2.5.3 Τα παρεχόμενα αθλήματα και οι προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των σχολείων – μελών της Α.Σ.Ι.Σ. στις αθλητικές διοργανώσεις	31
2.5.4 Ενστάσεις για μη ορθή διεξαγωγή των αγώνων	33
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	35
Κεφάλαιο 3. Μεθοδολογία της έρευνας.....	35
3.1 Σκοπός της εργασίας και ερευνητικές υποθέσεις	35
3.2 Είδος έρευνας.....	36
3.3 Η μεθοδολογία	36
3.4 Δειγματοληψία	38
Κεφάλαιο 4. Ερευνητικά αποτελέσματα και συζήτηση	41
4.1 Ερευνητικά αποτελέσματα.....	41
4.1.1 Το πλαίσιο ενδυνάμωσης του αθλητισμού από τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια	41

4.1.2 Οι ευκαιρίες των αθλητριών	43
4.1.3 Οι δυσκολίες των αθλητριών	45
4.1.4 Μετά την αποφοίτηση των αθλητριών	46
4.1.5 Το θεσμικό πλαίσιο	47
4.2 Συζήτηση.....	49
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	52
Ερωτήσεις συνέντευξης.....	56
Βιβλιογραφία	57

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία εξετάζει την συμβολή των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων στον αθλητισμό στα πλαίσια της κοινωνιολογίας του αθλητισμού. Πιο συγκεκριμένα, η έρευνα αυτή προσπαθεί να μελετήσει τους τρόπους με τους οποίους επιτυγχάνεται το έργο των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων στον αθλητισμό και τους λόγους για τους οποίους προτιμούνται τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια για την συμμετοχή αθλητριών στις σχολικές ομάδες καλαθοσφαίρισης. Η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε προσφέρει πληροφορίες για το ιστορικό πλαίσιο του αθλητισμού στην εκπαίδευση, τα προτερήματα των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων στον αθλητισμό και της σχέσης αυτών με τον αθλητισμό. Συμπληρωματικά, χρησιμοποιείται το παράδειγμα της αθλητικής οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ.. Για τη διεξαγωγή της πρωτογενούς έρευνας, που πραγματοποιήθηκε, χρησιμοποιήθηκε δείγμα, το οποίο αποτελείται από πρώην μαθήτριες- αθλήτριες ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων της Ελλάδας. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε για την συλλογή των δεδομένων είναι η δομημένη συνέντευξη και ο τρόπος ανάλυσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων είναι η ποιοτική ανάλυση. Τα ερευνητικά αποτελέσματα της έρευνας αναδεικνύουν την συμβολή των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων στον αθλητισμό και τα χαρακτηριστικά που διαθέτουν, λόγω των οποίων είναι προτιμητέα από υποψήφιους μαθητές- αθλητές. Επιπλέον, δίνεται έμφαση στο θεσμικό πλαίσιο της χώρας για τον αθλητισμό στην εκπαίδευση και πως το γεγονός αυτό επηρεάζει το αθλητικό έργο των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων.

Λέξεις - κλειδιά: Σχολικός αθλητισμός, κοινωνιολογία του αθλητισμού, ιδιωτική εκπαίδευση, δημόσια εκπαίδευση, Α.Σ.Ι.Σ..

SUMMARY

This thesis examines the contribution of private schools to sport in the context of sociology of sport. More specifically, this research attempts to study the ways in which the work of private schools in sport is achieved and reasons why private schools are preferred for the participation of female athletes in school basketball teams. The used literature provides information on the historical context of sport in education, the merits of private schools on sport and their relationship with sport. In addition, the example of the sports organization A.S.I.S. is used. A sample of former female students- athletes from private schools in Greece was used for the primary research, which was conducted. The method that was used for the data collection is the structured interview and the way of analyzing the research results is qualitative analysis. The research results of the study highlight the contribution of private schools to sport and the characteristics that make them preferable for prospective student-athletes. In addition, emphasis is placed on the country's institutional framework for sports in education and how this affects the sport work of private schools.

Key words: school sports, sociology of sports, private education, public education, private school.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο αθλητισμός μολονότι δεν ήταν πάντα ενταγμένος στο χώρο της εκπαίδευσης, ωστόσο πάντοτε είχε εκπαιδευτικό χαρακτήρα, καθώς ήταν απαραίτητος ένα προπονητής, ο οποίος καθοδηγούσε τους αθλητές και εκείνοι ακολουθούσαν τις οδηγίες τους. Αιώνες αργότερα τα ευρωπαϊκά κράτη άρχισαν να τον εντάσσουν στα εκπαιδευτικά τους προγράμματα και το ίδιο έκανε και το ελληνικό κράτος, όταν ανέκτησε την ανεξαρτησία του το 1831. Τόσο η δημόσια, όσο και η ιδιωτική εκπαίδευση ενέταξαν τον αθλητισμό στα εκπαιδευτικά τους προγράμματα προσπαθώντας να δημιουργήσουν όσο το δυνατόν καλύτερες αθλητικές υποδομές και να προσφέρουν όσο το δυνατόν καλύτερες αθλητικές υπηρεσίες.

Στην παρούσα διπλωματική εργασία εξετάζεται η σύνδεση της ιδιωτικής εκπαίδευσης με τον αθλητισμό και επιδιώκεται να φανεί η προσφορά της σε αυτόν. Το θεωρητικό μέρος της διπλωματικής αποτελείται από δυο κεφάλαια και ακολουθεί το ερευνητικό μέρος. Το πρώτο κεφάλαιο αναφέρεται στη σχέση της εκπαίδευσης με τον αθλητισμό. Αρχικά παρατίθεται μια ιστορική αναδρομή της γυμναστικής σαν μέρος των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του ελληνικού κράτους από τη στιγμή της ίδρυσής του μέχρι τις αρχές του 21ου αιώνα. Συγκεκριμένα περιγράφονται οι προσπάθειες των ελληνικών κυβερνήσεων, αλλά και ανθρώπων του αθλητισμού να αποτελέσει η ενασχόληση με τον αθλητισμό μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Επίσης, η φιλοσοφία, με την οποία προσέγγισαν τον αθλητισμό, οι σκοποί, τους οποίους επιδίωκαν να πετύχουν, αλλά και οι μεταρρυθμίσεις που τελικά επιτεύχθηκαν.

Αμέσως μετά περιγράφεται το πώς κοινωνικοποιείται ο μαθητής μέσω των αθλητικών δραστηριοτήτων. Πώς δηλαδή μέσω της ενασχόλησής του με τον αθλητισμό βρίσκει την ευκαιρία να έρθει κοντά με άλλους ανθρώπους, να διαπιστώσει σημεία επαφής και να συνάψει μαζί τους σχέσεις οποιασδήποτε μορφής. Ο ρόλος του αθλητισμού στη κοινωνικοποίηση των ανθρώπων δεν είναι αυθαίρετο συμπέρασμα, αλλά προκύπτει μέσα από κοινωνιολογικές έρευνες και είναι πλέον γεγονός αδιαμφισβήτητο.

Το δεύτερο κεφάλαιο αναφέρεται στη σχέση του αθλητισμού με την ιδιωτική εκπαίδευση. Αρχικά επιχειρείται να σκιαγραφηθεί ένα προφίλ της ιδιωτικής εκπαίδευσης, όπως αυτή προκύπτει μέσα από την ελληνική νομοθεσία. Πρόκειται, δηλαδή, για τη λειτουργία των σχολείων, το περιεχόμενο της εκπαίδευσης που προσφέρουν, καθώς και τα ωρολόγια προγράμματά τους. Στη συνέχεια αναλύονται οι παράγοντες που ωθούν τις οικογένειες να γράψουν τα παιδιά τους σε ιδιωτικά

σχολεία. Απαραίτητη προϋπόθεση, βέβαια, είναι να διαθέτουν την οικονομική δυνατότητα να ανταπεξέλθουν στα δίδακτρα των ιδιωτικών σχολείων.

Ακολούθως περιγράφεται η σχέση των ιδιωτικών σχολείων με τον αθλητισμό ήδη από τα πρώτα χρόνια της ζωής του νέου ελληνικού κράτους. Έμφαση δίνεται στη φιλοσοφία που διακρίνει τα ιδιωτικά σχολεία όσον αφορά τον αθλητισμό, η οποία καθορίζει και τους στόχους που επιδιώκουν να φέρουν σε πέρας μέσα από την οργάνωση αθλητικών δραστηριοτήτων.

Από την πλευρά τους, τα δημόσια σχολεία προσπαθούν και αυτά να αναπτύξουν αθλητικές δραστηριότητες, ώστε να δώσουν στους μαθητές τους την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε αυτές ή/και να επιτύχουν διακρίσεις στα αγαπημένα τους αθλήματα. Ωστόσο, καθώς τα δημόσια σχολεία δεν είναι αυτόνομα, αλλά εξαρτώνται από το κράτος για να χρηματοδοτηθούν και να αναπτυχθούν, τίθεται αμέσως θέμα σύγκρισης των ιδιωτικών σχολείων με τα δημόσια και εντοπισμός των σημείων, στα οποία υπερέχουν τα πρώτα, με αποτέλεσμα να σημειώνουν μεγαλύτερες επιτυχίες στις αθλητικές δραστηριότητες. Αυτή ακριβώς η σύγκριση γίνεται στη συνέχεια. Το δεύτερο κεφάλαιο και το θεωρητικό μέρος τελειώνουν με μια λεπτομερή περιγραφή των αθλητικών σχολείων που διοργανώνει ο φορέας Α.Σ.Ι.Σ. (Αθλητικές Συναντήσεις Ιδιωτικών Σχολείων), προκειμένου να προωθήσουν την αθλητική ενασχόληση στους μαθητές τους και να βοηθήσουν όσους από αυτούς έχουν όνειρα να κατακτήσουν διακρίσεις και πρωτιές.

Στο ερευνητικό μέρος εξετάζονται οι εμπειρίες και απόψεις τεσσάρων γυναικών, οι οποίες συμμετείχαν σε αθλητικές ομάδες καλαθοσφαίρισης ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων. Η έρευνα αυτή εξυπηρετεί δύο ερευνητικά ερωτήματα τα οποία είναι τα εξής:

- Με ποιο τρόπο τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια προάγουν τον αθλητισμό και ιδιαίτερα το άθλημα της καλαθοσφαίρισης;
- Γιατί προτιμώνται τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια για την συμμετοχή αθλητριών στις ομάδες καλαθοσφαίρισης;

Το μεθοδολογικό εργαλείο που χρησιμοποιείται για την εκπόνηση της παρούσας έρευνας είναι οι συνεντεύξεις, και συγκεκριμένα με τη μορφή της δομημένης συνέντευξης. Μετά τη διεξαγωγή των συνεντεύξεων, πραγματοποιήθηκε η απομαγνητοφώνησή τους και η κωδικοποίησή τους. Από τη διαδικασία αυτή προέκυψαν τα ερευνητικά αποτελέσματα, τα οποία αποτελούνται από πέντε

θεματικές ενότητες. Τέλος, ακολουθούν η συζήτηση και τα συμπεράσματα, όπου πραγματοποιείται μια σύγκριση της βιβλιογραφίας με τα ερευνητικά αποτελέσματα, σχόλια και παρατηρήσεις του ερευνητή.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Κεφάλαιο 1. Εκπαίδευση και αθλητισμός

1.1. Ιστορική αναδρομή της γυμναστικής σαν μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Σχεδόν αμέσως μετά τη δημιουργία του νέου ελληνικού Κράτους ξεκίνησαν οι προσπάθειες για την ενσωμάτωση της γυμναστικής στα παιδαγωγικά προγράμματα, κάτι που, βέβαια, δεν ήταν και τόσο εύκολο, καθώς έπρεπε να ξεπεραστούν αρκετά προβλήματα. Ήδη από το 1829, ο γιατρός Γρηγόριος Καλλιρρόης τονίζει τις πολλές ωφέλειες που αποκομίζει κανείς, όταν γυμνάζεται. Θεωρεί, μάλιστα, ότι όλες αυτές οι ωφέλειες στοιχειοθετούν έναν παιδαγωγικό χαρακτήρα και για το λόγο αυτό δεν διστάζει να προτείνει την ένταξη της γυμναστικής στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του νεοσύστατου κράτους. Σύμφωνα με την άποψή του, οι μαθητές γυμναζόμενοι θα αποκτήσουν δυνατό σώμα, καλή υγεία, γενναιότητα, θα μάθουν να καταπολεμούν τα πάθη τους, θα είναι γενναίοι, εργατικοί και με τάξη στη ζωή τους (Καλλιρρόης, 1829: 246-273).

Ανάλογες απόψεις με τον Καλλιρρόη έχει και ο Γ.Α. Μακκάς, γιατρός και καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Το 1855, στην επέτειο της ίδρυσης του Πανεπιστημίου, εκφώνησε «Λόγον περί Γυμναστικής», στον οποίο τόνισε ότι η γυμναστική είναι μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας ήδη από την αρχαία Ελλάδα. Όμως, εκτός από την παιδεία, συνέδεσε τη γυμναστική και με την προληπτική και τη θεραπευτική ιατρική. Με βάση τα παραπάνω, πρότεινε να εισαχθεί η γυμναστική στα σχολεία και στο στρατό, καθώς και να ιδρυθούν δημόσια γυμναστήρια, ώστε οι μαθητές να παρουσιάσουν μια καθολική βελτίωση και να μάθουν να υπηρετούν συλλογικές αξίες (Κουλούρη, 1997: 53).

Εκτός όμως από τους γιατρούς, υπήρξαν και πολλοί δάσκαλοι που τόνισαν πόσο καλό στην υγεία μπορεί να κάνει η γυμναστική (Φουρναράκη, 1998: 294-295). Ο γυμναστής Γεώργιος Παγών, ο οποίος ίδρυσε το πρώτο γυμναστήριο στην Ελλάδα, τόνισε ότι η γυμναστική, εκτός από το σώμα, επιδρά και στην ψυχή του ανθρώπου προσφέροντάς του θάρρος, γενναιότητα, τόλμη και εργατικότητα. Επιπλέον, του δίνει τη δύναμη να αντιμετωπίζει τις δυσκολίες της ζωής σαν ον ανεξάρτητο και ελεύθερο, να είναι χρήσιμο μέλος της κοινωνίας και ν' αγαπά την πατρίδα του (Παγών, 1837: 28).

Μετά την εκδίωξη του Όθωνα το Δεκέμβριο του 1862, η προσωρινή κυβέρνηση του Δ. Βούλγαρη με ψήφισμα εισήγαγε τη γυμναστική στα Γυμνάσια και την οπλασκία στα Πανεπιστήμια. Ένα χρόνο αργότερα, ο Επαμεινώνδας Δεληγιώργης, μιλώντας προς την Εθνοσυνέλευση, ισχυρίστηκε ότι η σωματική αγωγή παραμελήθηκε μέχρι εκείνη τη στιγμή εσκεμμένα από το απολυταρχικό καθεστώς σε βάρος της νεολαίας και του ελληνικού λαού, έτσι ώστε οι νέοι να μην αγωνιστούν για την αύξηση της δύναμης και του κύρους του έθνους. Το ψήφισμα του 1862 όρισε σαν δασκάλους γυμναστικής άντρες που υπηρετούσαν στο πυροσβεστικό σώμα ελλείψει εξειδικευμένων γυμναστών. Αυτή η εισαγωγή της γυμναστικής στην εκπαίδευση συνοδεύτηκε από την καθιέρωση γυμναστικών αγώνων, σε μερικούς από τους οποίους απονέμονταν έπαθλα (Κουλούρη, 1997: 29-30).

Λίγα χρόνια αργότερα, το 1871, εισήχθησαν στα Γυμνάσια και οι στρατιωτικές ασκήσεις υπό την επίβλεψη αξιωματικών του στρατού. Η κίνηση αυτή έγινε στα πλαίσια της προσπάθειας σωματικής και της πνευματικής ανάπτυξης των μαθητών και παράλληλα για να δημιουργήσουν στους μαθητές εθνική συνείδηση. Μάλιστα, εκτός από τις ασκήσεις, οι μαθητές υποχρεώθηκαν να φοράνε στολή καθ' όλη τη διάρκεια των μαθητικών τους χρόνων και να υπακούσουν σε αυστηρούς κανόνες εντός του σχολείου, αλλά και στις ώρες εκτός σχολείου. Το ψήφισμα αυτό αποδείχτηκε βραχύβιο, καθώς το 1877 οι διατάξεις του καταργήθηκαν.

Το 1880, με ψήφισμα της κυβέρνησης Τρικούπη, την εκγύμναση των μαθητών στα Γυμνάσια την αναλαμβάνουν εξειδικευμένοι γυμναστές, οι οποίοι είχαν εκπαιδευτεί στο δημόσιο Κεντρικό Γυμναστήριο ή σε άλλα δημόσια γυμναστήρια. Προσελήφθησαν όμως και πυροσβέστες. Την επόμενη χρονιά, νέο διάταγμα της κυβέρνησης Τρικούπη όρισε πως κάθε Γυμνάσιο θα διαθέτει και γυμναστήριο. Τα μέτρα αυτά απέδωσαν, όπως φαίνεται, καθώς την 15η Μαΐου 1883 στο Κεντρικό Γυμναστήριο πραγματοποιήθηκε η πρώτη γυμναστική σχολική επίδειξη μαθητών του Α' Ελληνικού σχολείου και του Διδασκαλείου με παρουσία του πρωθυπουργού και του υπουργού Παιδείας (Κουλούρη, 1997: 55-56).

Αποφασιστική καμπή για τον ελληνικό αθλητισμό αποτέλεσε ασφαλώς η τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων του 1896 στην Αθήνα. Η αναβίωση αυτού του σημαντικού αθλητικού γεγονότος κρίθηκε σωστό να ανατεθεί στη χώρα, όπου οι Ολυμπιακοί Αγώνες γεννήθηκαν. Η αντίληψη που είχε πλέον η ελληνική κοινωνία για τη γυμναστική μεταβάλλεται, καθώς κανείς πλέον δεν αμφισβητεί τον παιδαγωγικό χαρακτήρα της γυμναστικής. Έτσι, το 1899 ψηφίστηκε ο νόμος ΒΧΚΑ', ο οποίος

εξέφραζε αυτή τη νέα κοινωνική αντίληψη, η οποία τη γυμναστική να εκπαιδεύει και σώμα και πνεύμα, αλλά και να κάνει τους μαθητές να νιώθουν μέλη του ίδιου έθνους. Όλες οι παραπάνω εξελίξεις αφορούσαν κατά κανόνα τα αγόρια. Βεβαίως, και τα κορίτσια γίνονταν δεκτά στις γυμναστικές ασκήσεις, ωστόσο όχι σε τόσο επίπονες, καθώς η φύση των κοριτσιών θεωρούνταν ασθενής και γι' αυτό οι δραστηριότητές του έπρεπε να ασκούνται στην ιδιωτική ζωή (Φωκιανός, 1883: 70). Πάνω στην αντίληψη αυτή στηρίχτηκε και ο αποκλεισμός των γυναικών από τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1896. Αμέσως μετά όμως η Πολιτεία επανεξέτασε την εκπαίδευση των κοριτσιών, καθώς και τη σχέση τους με τη σωματική αγωγή. Έτσι, τα κορίτσια άρχισαν να αντιμετωπίζονται ισότιμα με τα αγόρια και η εικόνα τους σαν πλάσματα αδύναμα και ασθενικά που δεν πρέπει να κουράζονται, προκαλεί πλέον αγανάκτηση (Φουρνάρη, 1998: 313-314). Και αυτό γιατί αγόρια και κορίτσια θεωρούνταν τώρα πια μέλη της ίδιας πατρίδας, του ίδιου εθνικού συνόλου, οπότε έπρεπε να διαμορφώσουν όλοι τους μια κοινή εθνική συνείδηση εν όψει και των εθνικών διεκδικήσεων κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους του 1912-13.

Νέα σημαντική καμπή για τον ελληνικό αθλητισμό συντελείται στις αρχές του 20ού αιώνα, όταν το σώμα των γυμναστών αναγνωρίζεται σαν μια ιδιαίτερη επαγγελματική ομάδα. Τότε ξεκινούν να γράφονται ιστορίες της γυμναστικής, οι οποίες θεωρούν ουσιαστική τη διάκριση ανάμεσα στη γυμναστική και στους αγώνες. Οι γυμναστές επικεντρώνουν το έργο τους στην παιδαγωγική διάσταση της σωματικής άσκησης και απορρίπτουν τις υπερβολές του πρωταθλητισμού που καλλιεργούσαν εκείνη την εποχή τα αθλητικά σωματεία και οι αθλητικές διοργανώσεις (Κουλούρη, υπό έκδοση: 20-21).

Κατά τη δεκαετία του '20, το Κόμμα των Φιλελευθέρων ψηφίζει νόμο για την αναβάθμιση της διδασκαλίας της Γυμναστικής και την αναγνώριση του Διδασκαλείου της Γυμναστικής ως ανώτερου εκπαιδευτικού ιδρύματος (1929). Τώρα πια η ενασχόληση με τα σπορ δεν αφορά αποκλειστικά τα μεσαία και ανώτερα στρώματα, αλλά όλα πλέον τα στρώματα του πληθυσμού ασχολούνται μαζί τους, ιδίως με το ποδόσφαιρο, το οποίο αποκτά ολοένα και αυξανόμενο πρωταγωνιστικό ρόλο.

Κατά τη διάρκεια του Μεσοπολέμου εμφανίζονται οι πρώτες ανεξάρτητες αθλητικές εφημερίδες, ενώ οι πολιτικές εξακολουθούν να διατηρούν στήλη με αθλητικές ειδήσεις. Το 1928 ιδρύεται η Ένωση Αθλητικών Συντακτών. Όλα αυτά είχαν σαν αποτέλεσμα, μετά το επάγγελμα του γυμναστή, να προκύψει ένα νέο επάγγελμα, αυτό

του αθλητικού συντάκτη. Κάποιοι από αυτούς που ασκούσαν το επάγγελμα αυτό, συμμετείχαν στη συγγραφή της ιστορίας του ελληνικού αθλητισμού.

Ωστόσο, για τα πενήντα σχεδόν επόμενα χρόνια η συγγραφή της ιστορίας τόσο της φυσικής αγωγής, όσο και των σπορ βρισκόταν σε παρακμή, κάτι που ίσως να οφείλεται και στην ταραγμένη μεταπολεμική περίοδο της Ελλάδας. Η κατάσταση άρχισε να αλλάζει μετά την πτώση της Δικτατορίας το 1974 και ειδικά μετά την ίδρυση των ΤΕΦΑΑ το 1982. Σημαντική ώθηση δίνει και ο εορτασμός της εκατονταετηρίδας των πρώτων Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας (1996) και τελικά η διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων στην Ελλάδα το 2004 (Κουλούρη, υπό έκδοση: 24-27).

Από τότε συγγράφονται αρκετά συγγράμματα (συμπεριλαμβανομένων και των σχολικών εγχειριδίων), τα οποία διηγούνται την ιστορία του ελληνικού αθλητισμού και των σπορ σε διάφορες περιόδους της ελληνικής ιστορίας (Αρχαιότητα, Βυζάντιο, Τουρκοκρατία, Σύγχρονη παιδεία). Μεγάλη βαρύτητα δίνεται και στη συγγραφή της ιστορίας των Ολυμπιακών Αγώνων και επιχειρείται να παρουσιαστούν οι σύγχρονοι (του 1896 και του 2004) σαν συνέχεια αυτών της Αρχαίας Ελλάδας. Σταδιακά στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος τοποθετείται το ποδόσφαιρο, το οποίο, ως το πιο δημοφιλές άθλημα, γίνεται ταυτόχρονα και αντικείμενο έρευνας ιστορικής, κοινωνικής κλπ (Κουλούρη, υπό έκδοση).

1.2. Ατομικές και κοινωνικές επιπτώσεις του αθλητισμού στους μαθητές/τριες

«Κοινωνικοποίηση» ονομάζεται η διαδικασία που εισάγει ένα άτομο στο κοινωνικό σύνολο, κάτι που σημαίνει προσαρμογή του ατόμου σε ομάδες και συλλογικότητες. Είναι αποτέλεσμα πολλών παραγόντων και αλληλεπιδράσεων, απέναντι στις οποίες το άτομο οφείλει να είναι ενεργό, ώστε να καταφέρει να γίνει τελικά μέλος της κοινωνίας.

Οι παράγοντες που οδηγούν στην κοινωνικοποίηση είναι η δημιουργία ενός αναπτυξιακού περιβάλλοντος, μέσα στο οποίο υπερισχύουν οι ανθρώπινες σχέσεις, η εμπιστοσύνη, η ασφάλεια και η πιθανότητα προσωπικής ανάπτυξης. Αυτές όμως είναι καταστάσεις που μπορούν να προκύψουν και με την ενασχόληση με τον αθλητισμό. Κατά συνέπεια, ο αθλητισμός εντάσσεται στους ενεργούς παράγοντες που οδηγούν στην κοινωνικοποίηση. Αλληλοεπιδρά με όλα τα επίπεδα της σύγχρονης κοινωνίας, ασκώντας ευρεία επίδραση στους κύριους τομείς της ζωής της κοινωνίας. Επηρεάζει

τις εθνικές σχέσεις, την επιχειρηματική ζωή, την κοινωνική κατάσταση, τη μόδα, τις ηθικές αξίες, τον τρόπο ζωής των ανθρώπων (Lubysheva, 2001a· Lubysheva, 2001b). Η κοινωνιολογική έρευνα που αφορά τη σχέση μεταξύ του αθλητισμού και της προσωπικότητας, κατά κανόνα, αντιμετωπίζει δύο βασικά προβλήματα. Το πρώτο είναι η προσέλκυση των νέων στον αθλητισμό, η οποία επιχειρείται να γίνει με τη διαμόρφωση μιας αξιακής στάσης απέναντι στην υγεία τους και με την προσπάθεια βελτίωσης της στάσης αυτής μέσω του αθλητισμού. Η προσπάθεια αυτή είναι απαραίτητη, γιατί οι νέοι μέχρι τώρα δεν έχουν δείξει ότι έχουν κατανοήσει με σαφήνεια την κοινωνική αξία του αθλητισμού. Το δεύτερο πρόβλημα είναι η διφορούμενη επίδραση που ασκεί ο αθλητισμός πάνω στην προσωπικότητα ενός αθλητή. Μέσα στο αθλητικό περιβάλλον, οι επαγγελματικοί και ομαδικοί κανόνες κυριαρχούν πάνω στους γενικούς πολιτιστικούς και η κυριαρχία αυτή μετασχηματίζεται σε μια ειδική αθλητική υποκουλτούρα, η οποία διαθέτει το δικό της σύστημα κανόνων, αξιών και ιδεολογίας. Μέσα στο πλαίσιο της υποκουλτούρας αυτής, οι μορφές εκπαίδευσης στον τομέα του αθλητισμού, καθώς και το περιεχόμενό τους, πρέπει να προσλάβουν μια νέα μορφή. Τα αρχικά κίνητρα που ωθούν τα παιδιά και τους εφήβους να ασχοληθούν με αθλητικές δραστηριότητες πολύ συχνά έχουν μια ελαφριά σύνδεση με την κοινωνική σημασία των δραστηριοτήτων αυτών. Η σύνδεση αυτή είναι πιο έκδηλη, όταν ο κινητήριο λόγος μιας τέτοιας επιλογής είναι είτε άμεσα αντικοινωνικά κίνητρα (επιθυμία για επιβολή στους άλλους μέσω της σωματικής δύναμης), είτε εξωτερικά χαρακτηριστικά (μια όμορφη μορφή, μια όμορφη αθλητική φόρμα, ένα άνετο γυμναστήριο κλπ.). (Lubysheva, 2001a· Lubysheva, 2001b).

Αρκετές μελέτες που διεξήχθησαν σε πολλές χώρες του κόσμου απέδειξαν ότι η δημιουργία μιας ηθικά διαμορφωμένης προσωπικότητας για τους αθλητές συχνά σκοντάφτει πάνω στην επιθυμία τους να φτάσουν στην κορυφή με οποιοδήποτε τίμημα, ακόμη και με τη χρήση αθέμιτων μέσων, όπως το ντόπινγκ. Βέβαια, συχνά αυτή δεν είναι πάντα δική τους επιθυμία, αλλά μπορεί να εμπλέκονται οι πρόεδροι των σωματείων τους, οι προσωπικοί τους προπονητές κλπ. Μάλιστα, το πρόβλημα του ντόπινγκ γίνεται ακόμη μεγαλύτερο, όταν χρήστες είναι διάσημοι αθλητές, προκειμένου να θελήσουν οι νεαρότεροι αθλητές να τους μιμηθούνε. Επίσης, πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψη ότι η χρήση του ντόπινγκ μπορεί να οδηγήσει στη χρήση των ναρκωτικών.

Ο αθλητισμός είναι αναμφισβήτητα ένα κοινωνικό φαινόμενο, αφού διαπερνά όλα τα επίπεδα της σύγχρονης κοινωνίας, ασκώντας τη δική του επίδραση. Επηρεάζει τις εθνικές σχέσεις, την επιχειρηματική ζωή, την κοινωνική κατάσταση, τη μόδα, τις ηθικές αξίες, τον τρόπο ζωής των ανθρώπων. Έτσι, έχει τη δύναμη ακόμη και να αποσπάσει τους ανθρώπους από τα τρέχοντα κοινωνικά προβλήματα και να τους φέρει κοντά τον έναν στον άλλο στα πλαίσια της παρακολούθησης ενός παιχνιδιού της αγαπημένης τους ομάδας. Αυτός είναι ο λόγος που τα δικτατορικά καθεστώτα προωθούν τόσο πολύ το ποδόσφαιρο. Επιθυμούν να καταστήσουν τους πολίτες ένα αρραγές σύνολο, το οποίο θα εμφορείται από τις ιδέες και τις αξίες που εκείνα προσπαθούν να προωθήσουν (Lubysheva, 2001a; Lubysheva, 2001b).

Στις Η.Π.Α., για παράδειγμα, τη δεκαετία του '60, μετά τη δημοσίευση του βιβλίου του R. Boyle "Sport - the Mirror of American Life", ο αθλητισμός, που έγινε εθνικό χόμπι, αποτέλεσε το μοντέλο εκείνο πάνω στο οποίο αναπτύχθηκε η αμερικανική κοινωνία. Ωστόσο, στις αρχές του 21ου αιώνα, δεν υπάρχουν πολλά κράτη, των οποίων οι ηγέτες να κατανοούν πραγματικά τον ρόλο και τη σημασία του αθλητισμού στη σύγχρονη κοινωνία. Το αμερικανικό κράτος μπορεί να αναφερθεί σαν μια από τις ελπιδοφόρες εξαιρέσεις. Μάλιστα, τα ΜΜΕ έπαιξαν σημαντικό ρόλο στο να ξεπεράσει ο λαός τις οποιεσδήποτε ενστάσεις είχε ακόμη και να προσεγγίζει τον αθλητισμό σαν παράγοντας όχι μόνο βελτίωσης της υγείας, αλλά και κοινωνικοποίησης.

Στον αθλητισμό, τόσο σημαντικές αξίες για τη σύγχρονη κοινωνία, όπως η ισότητα των ευκαιριών για επιτυχία, η επίτευξη της επιτυχίας, η επιθυμία για την πρωτιά, εκδηλώνονται με μεγαλύτερη σαφήνεια.

Κεφάλαιο 2. Αθλητισμός και ιδιωτική εκπαίδευση

2.1. Ιδιωτικά σχολεία: Λειτουργία, ωρολόγιο πρόγραμμα, περιεχόμενο

Σύμφωνα ν. 682/77 κεφ. Α', άρ. 1 του ΦΕΚ Α' 244 / 1-9-1977, τα ιδιωτικά σχολεία είναι *«τα αντίστοιχα προς τα δημόσια σχολεία γενικής δημοτικής ή μέσης Εκπαιδεύσεως τα μη ανήκοντα εις το Κράτος, αλλά ιδρυόμενα και συντηρούμενα υπό φυσικών ή νομικών προσώπων, κατά τα ειδικώτερον εις τον παρόντα νόμον οριζόμενα»*. Σύμφωνα με το άρ. 4, παρ. 1-3 του ίδιου νόμου, τα ιδιωτικά σχολεία έχουν την ίδια οργάνωση με δημόσια και ακολουθούν το ίδιο με αυτά ωρολόγιο και αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας. Για να παρεκκλίνουν από τα προγράμματα αυτά, πρέπει να πάρουν πρώτα τη σχετικά άδεια από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας.

Ο ν. 4713, κεφ. Α', άρ. 4, παρ. 1-2 του Φ.Ε.Κ, Α 147 - 29.07.2020 επαναλαμβάνει τα ίδια με τον προηγούμενο νόμο, ορίζει όμως ότι τα ιδιωτικά σχολεία επιτρέπεται να παρέχουν πρόσθετες εκπαιδευτικές υπηρεσίες στο πλαίσιο διευρυμένου ωρολογίου προγράμματος, όπως ενισχυτική διδασκαλία, πρόσθετη διδακτική στήριξη, ενίσχυση της γλωσσομάθειας, καθώς και διδασκαλία επιπλέον γνωστικών αντικειμένων. Η παροχή των πρόσθετων εκπαιδευτικών υπηρεσιών επιτρέπεται υπό τις εξής προϋποθέσεις: α) Τα σύνολο της διάρκειας του συνολικού προγράμματος (προβλεπόμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα + πρόσθετες εκπαιδευτικές υπηρεσίες) δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τις σαράντα ώρες εβδομαδιαίως για κάθε τάξη κάθε σχολικής βαθμίδας, β) Το είδος και ο αριθμός των πρόσθετων διδακτικών υπηρεσιών αποφασίζονται από τον ιδιοκτήτη και τον διευθυντή της σχολικής μονάδας, γ) Οι ώρες των πρόσθετων διδακτικών υπηρεσιών υπολογίζονται ως ώρες κανονικής διάρκειας διδασκαλίας, όσον αφορά τη μισθοδοσία των καθηγητών.

2.2. Πλεονεκτήματα της ιδιωτικής εκπαίδευσης

Παρακάτω παρουσιάζονται οι παράγοντες που ωθούν μια οικογένεια να επιλέξει ένα ιδιωτικό σχολείο για την εκπαίδευση των παιδιών της. Πριν από την παρουσίασή τους όμως πρέπει να τονιστεί ότι αποτελούν απλώς άποψη του γράφοντος.

Ο βασικότερος παράγοντας για να αποφασίσει μια οικογένεια να αναζητήσει ένα ιδιωτικό σχολείο για τη φοίτηση των παιδιών της είναι το εισόδημά της. Πολλές οικογένειες πιστεύουν στην υπεροχή της ιδιωτικής εκπαίδευσης έναντι της δημόσιας, όσον αφορά στις υλικοτεχνικές υποδομές και στην ποιότητα της διδασκαλίας, αλλά τελικά αλλάζουν τα σχέδιά τους λόγω έλλειψης επαρκών οικονομικών πόρων. Όσα

νοικοκυριά όμως έχουν τη δυνατότητα να ανταποκριθούν οικονομικά, δεν διστάζουν να επενδύσουν τα χρήματά τους στην ιδιωτική εκπαίδευση των παιδιών τους. Κι αυτό ακριβώς είναι ένα μειονέκτημα που μπορεί να αποδοθεί στην ιδιωτική εκπαίδευση, καθώς όλοι δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αυτή (ICAP, 2009).

Άλλος σημαντικός παράγοντας είναι οι δομικές αδυναμίες του δημοσίου σχολείου να καλύψει τις ανάγκες που βιώνουν γονείς και μαθητές. Οι περισσότεροι στόχοι, τους οποίους περιμένουν οι γονείς και οι μαθητές να πετύχουν τα ιδιωτικά σχολεία με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα απ' ό,τι τα δημόσια, σχετίζονται με την προσφορά γνώσεων και δεξιοτήτων, με την προώθηση στην επόμενη εκπαιδευτική βαθμίδα, με την κοινωνικοποίηση, με τη δημιουργία διασυνδέσεων, καθώς και ευρύτερα με την διάπλαση των παιδιών (Γκλάκας, 2018).

Βάσει των παραπάνω γίνεται κατανοητό ότι η επιλογή της ιδιωτικής εκπαίδευσης συνδέεται τις περισσότερες φορές με ορισμένους «συγκριτικά ανταγωνιστικούς» παράγοντες συγκριτικά με τη δημόσια εκπαίδευση. Συνεπώς, τα κριτήρια που ωθούν τους γονείς να επιλέξουν ένα ιδιωτικό σχολείο για τα παιδιά τους είναι κυρίως ποιοτικά, ενώ κατά κανόνα, τα κριτήρια που τους ωθούν να επιλέξουν ένα δημόσιο σχολείο για τα παιδιά τους είναι ποσοτικά και έχουν να κάνουν ως επί το πλείστον με τη γεωγραφική εγγύτητα της οικογένειας του μαθητή από το σχολείο. Κατά συνέπεια, η επιλογή του ιδιωτικού σχολείου γίνεται συνήθως βάσει του εκπαιδευτικού προγράμματος, των πρόσθετων παροχών και του διδακτικού του προσωπικού, ενώ του δημοσίου με βάση τη γεωγραφική υπαγωγή του μαθητή (Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών, 2013).

Αναλυτικά, τα παρακάτω στοιχεία παίζουν σημαντικό ρόλο στην επένδυση μιας οικογένειας στην ιδιωτική εκπαίδευση των παιδιών της:

1) Η υλικοτεχνική υποδομή: Τα ιδιωτικά σχολεία διαθέτουν καλύτερη κτηριακή υποδομή στην Ελλάδα, σε αντίθεση με τα δημόσια που παρουσιάζουν ελλείψεις σε αίθουσες διδασκαλίας, ενώ στερούνται και ειδικών χώρων για την τέλεση σημαντικών δραστηριοτήτων, όπως είναι οι αθλητικές και οι πολιτιστικές. Παρόλο που τα τελευταία χρόνια στα δημόσια σχολεία έγιναν κάποιες προσπάθειες για την αναβάθμιση των υποδομών και πάλι τα ιδιωτικά υπερτερούν ως προς τις εγκαταστάσεις και τις δυνατότητες σε υλικοτεχνική υποδομή. Υπερτερούν, επίσης, ως προς την ποιότητα και το εύρος του εποπτικού και εκπαιδευτικού υλικού, του εξοπλισμού των εργαστηρίων, την ύπαρξη γυμναστηρίων και βιβλιοθηκών.

2) Το εκπαιδευτικό προσωπικό: Ο διευθυντής ενός ιδιωτικού σχολείου δύναται να κάνει ο ίδιος την επιλογή των καθηγητών, κατόπιν ελέγχου και αξιολόγησης του έργου τους, θέτοντας απαιτητικά κριτήρια πρόσληψης, ούτως ώστε να επιτύχει καλύτερα αποτελέσματα για τους μαθητές του (Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών, 2013). Κάτι τέτοιο δεν γίνεται στα δημόσια σχολεία, στα οποία οι καθηγητές διορίζονται μέσω ΑΣΕΠ.

3) Παρακολούθηση και οργάνωση: Ένα ακόμα χαρακτηριστικό των ιδιωτικών σχολείων, που προσελκύει πελάτες, είναι η καλύτερή τους οργάνωση, τόσο σε επίπεδο γραμματειακής υποστήριξης, όσο και σε επίπεδο διδακτικής οργάνωσης. Επίσης, τα ιδιωτικά σχολεία διαθέτουν καλύτερη ενημέρωση σε εκπαιδευτικά θέματα, ενώ δίνουν τη δυνατότητα στους μαθητές να παρακολουθούν καλύτερα την πρόοδο του παιδιού τους μέσω μια στενότερης συνεργασίας με τους καθηγητές.

4) Ασφάλεια: Ένας ακόμα παράγοντας που ωθεί στη ζήτηση της ιδιωτικής εκπαίδευσης είναι η ασφάλεια που προσφέρουν τα ιδιωτικά σχολεία σε σχέση με τα δημόσια. Μάλιστα, είναι πολλοί οι γονείς που λαμβάνουν σοβαρά υπόψη τους τον παράγοντα αυτόν, καθώς οι καθημερινοί κίνδυνοι που προκύπτουν στην κοινωνία έχουν αυξηθεί. Επίσης, υπάρχει σοβαρή επιτήρηση των μαθητών από τους καθηγητές στους σχολικούς χώρους (ICAP, 2009).

5) Ωράριο και μεταφορά μαθητών: Μία ακόμα σημαντική παράμετρος που αποτελεί ένα ασύγκριτο πλεονέκτημα των ιδιωτικών σχολείων έναντι των δημοσίων είναι η ασφαλής μετακίνηση και μεταφορά των μαθητών από και προς το σχολείο, η ασφαλής παραμονή τους στο χώρο του σχολείου, συνήθως με φύλακα, αλλά και η δυνατότητα παραμονής στο σχολείο μέχρι αργά το απόγευμα. Στην περίπτωση αυτή, ο μαθητής δύναται να παρακολουθήσει συγκεκριμένο πρόγραμμα ή να προετοιμάσει τα μαθήματά του για την επόμενη μέρα, γεγονός που βοηθάει τις περισσότερες φορές τους εργαζόμενους γονείς, αλλά και τα ίδια τα παιδιά, καθώς έχουν περισσότερο ελεύθερο χρόνο στο σπίτι (Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών, 2013).

6) Άλλοι ειδικοί παράγοντες: Ορισμένοι ακόμα παράγοντες που προσελκύουν μαθητές σε ιδιωτικά σχολεία, σχετίζονται με την ιδιάζουσα φύση ορισμένων από αυτά. Για παράδειγμα, υπάρχουν σχολεία που χρηματοδοτούνται από κάποιες ξένες πρεσβείες ή εστιάζουν στην διδασκαλία κάποιας συγκεκριμένης ξένης γλώσσας ή έχουν τη δυνατότητα να στείλουν τους αποφοίτους τους στο εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού για συνέχιση των σπουδών τους. Επιπλέον, ένας ακόμα παράγοντας

είναι ότι πολλά ιδιωτικά σχολεία¹ δίνουν τη δυνατότητα στους μαθητές και τις μαθήτριες να παρακολουθήσουν προγράμματα Διεθνούς Απολυτηρίου (IB), εστιάζοντας έτσι τόσο στους μαθητές και τις μαθήτριες που επιλέγουν τον βασικό άξονα του εκπαιδευτικού συστήματος, όσο και τη δυνατότητα ξενόγλωσσων εναλλακτικών επιλογών (Γκλάκας, 2018; ICAP, 2009).

Ανεξάρτητα όμως από το ποιος ή ποιοι είναι οι παράγοντες που οδηγούν τελικά μια οικογένεια να επιλέξει ένα ιδιωτικό σχολείο, το παιδί που θα φοιτήσει σ' αυτό προετοιμάζεται σαν μέλος της κοινωνίας για να ενταχθεί σε συγκεκριμένη θέση στο πλαίσιο της κοινωνικής διαστρωμάτωσης, όπως μεγαλογιατρός, μεγαλοδικηγόρος, πολιτικός κλπ. Κι αυτό γιατί η εκπαίδευση αποτελεί θεσμό κοινωνικής αναπαραγωγής κι επομένως, εκτός από μόρφωση, παρέχει στους μαθητές τα κατάλληλα εφόδια για να γίνουν μέλη της κοινωνίας.

2.3 Σχέση των ιδιωτικών σχολείων με τον αθλητισμό

Η δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων που θα επιτρέψουν στους μαθητές και τις μαθήτριες να γυμνάζονται για την προσωπική τους ευχαρίστηση ή για να ασχοληθούν στο μέλλον σοβαρά με τον αθλητισμό, είναι μια από τις σημαντικές προτεραιότητες των ιδιωτικών σχολείων. Αυτό τα καθιστά μια ιδανική επιλογή για όσους κάνουν σχέδια για επαγγελματική ενασχόληση με τον αθλητισμό. Μάλιστα, δημιουργούν ομάδες σε όλα τα ομαδικά αθλήματα, οι οποίες λαμβάνουν μέρος σε εγχώριες ή διεθνείς διοργανώσεις και πολλές από αυτές κερδίζουν σημαντικές διακρίσεις. Αλλά και στα ατομικά αθλήματα (τένις, μπάντμιντον κλπ) υπάρχει μεγάλη συμμετοχή από τους μαθητές των ιδιωτικών σχολείων. Γενικά, η φιλοσοφία των ιδιωτικών σχολείων είναι να επιτευχθεί με την καλλιέργεια του αθλητικού πνεύματος η αρμονική ανάπτυξη των σωματικών, των ψυχικών και των πνευματικών δυνατοτήτων του μαθητή – αθλητή.

¹ Από το νόμο προβλέπεται η δυνατότητα ίδρυσης και δημόσιων IB: Αυτό σημαίνει ότι η ελληνική πολιτεία μπορεί να εκχωρήσει το πρόγραμμα μαθημάτων, το περιεχόμενό του, την εποπτεία και τη βαθμολόγηση στο εξεταστικό κέντρο του IB της Γενεύης ή του Κάρντιφ. Στο εξωτερικό λειτουργούν ήδη δημόσια IB σε χώρες όπως είναι οι Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ισπανία, Βρετανία, Ολλανδία, Σουηδία και Φινλανδία (xenesglosses.eu, 2014).

Στη χώρα μας πάντως εκφράζονται και αντιρρήσεις για τη λειτουργία του IB από τους εκπροσώπους των εκπαιδευτικών στα δημόσια και στα ιδιωτικά σχολεία που καταγγέλλουν ότι το ελληνικό IB είναι ουσιαστικά ένα «ξενόγλωσσο φροντιστήριο για την εισαγωγή στα αγγλόφωνα πανεπιστήμια» και τίθενται θέματα αξιοπιστίας και εγκυρότητας των τίτλων τους.

Ανάμεσα στα ελληνικά ιδιωτικά σχολεία, πρωτοπόρα στην ένταξη της Φυσικής Αγωγής στο πρόγραμμά τους υπήρξαν τα Αρσάκεια και τα Τοσίτσεια Σχολεία, τα οποία αποτελούν τη Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία, η οποία ιδρύθηκε το 1836. Στα τέλη του 19ου αιώνα επανεκτιμήθηκε στον σύγχρονο πολιτισμό η αξία του «υγιούς σώματος» μέσα από την άθληση και τότε τα Σχολεία υιοθέτησαν τα πρωτοποριακά για την εποχή συστήματα της σουηδικής και ρυθμικής γυμναστικής, όπως και το μουσικοκινητικό σύστημα Carl Orff. Μάλιστα, το ελληνικό Κράτος, από την πρώτη στιγμή της ίδρυσής του το 1831, κατέβαλε μεγάλες προσπάθειες για την ενσωμάτωση της Φυσικής Αγωγής στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, σύμφωνα με ευρωπαϊκά πρότυπα. Στα παλιότερα χρόνια, οι γυμναστικές επιδείξεις των Σχολείων της Φ.Ε. αποτελούσαν αθλητικά γεγονότα ευρύτερου εκπαιδευτικού ενδιαφέροντος και αποτελούσαν παράδειγμα για τα υπόλοιπα σχολεία, δημόσια και ιδιωτικά. Σήμερα, τα Σχολεία διαθέτουν ανακαινισμένες υποδομές και άλλες καινούριες, οι οποίες μπορούν να προσφέρουν στους μαθητές άθληση υψηλών προδιαγραφών. Αξίζει, μάλιστα, να σημειωθεί ότι δύο από τα κλειστά γυμναστήρια των Αρσακείων - Τοσιτσειών Σχολείων Εκάλης είναι οι μοναδικές σχολικές εγκαταστάσεις που επελέγησαν να λειτουργήσουν ως προπονητικοί χώροι για τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας του 2004 (Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία, 2020).

Σύμφωνα με τη φιλεκπαιδευτική εταιρεία που περιλαμβάνει τα αρσάκεια και τα τοσίτσεια σχολεία, ο σκοπός της Φυσικής Αγωγής στις τάξεις του Δημοτικού Σχολείου, συνοψίζεται στα παρακάτω:

«-Ανάπτυξη των ψυχοσωματικών δυνατοτήτων και ικανοτήτων αντίληψης (καλλιέργεια τού ρυθμού, έλεγχος και συντονισμός βασικών κινήσεων, ελεύθερη κινητική δημιουργία, αντίληψη χώρου)

- Καλλιέργεια ηθικών και κοινωνικών αξιών (επικοινωνία, συνεργασία και δημιουργία ομαδικού πνεύματος, ψυχικές αρετές).

- Επίτευξη γνωστικών στόχων, απόκτηση δηλαδή γνώσεων γύρω από τη φυσική αγωγή και τον αθλητισμό (κανόνες εκγύμνασης, διατροφής, εξέλιξη και κανονισμοί των αθλημάτων, γνώσεις σε σχέση με τις ιδέες και αρχές τού Ολυμπισμού και τους Ολυμπιακούς Αγώνες)». (Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία, 2020).

Όσον αφορά τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, η Φυσική Αγωγή έχει ως σκοπό να εκτιμήσει από κοινού τις ειδικές βιολογικές και συναισθηματικές ανάγκες των εφήβων, καθώς και την αλλαγή των ενδιαφερόντων τους, η οποία είναι λογική σ' αυτό το σημείο της ζωής τους. Η αλλαγή αυτή απαιτεί κατ' επέκταση μια

διαφορετική παιδαγωγική αντιμετώπιση, όπως και εφαρμογή νέων προγραμμάτων εκμάθησης. Μέσα σ' αυτά περιλαμβάνεται και μια βιωματική συμμετοχή σε ποικίλες αθλητικές δράσεις. Με άλλα λόγια δεν επιδιώκεται η απλή συμμετοχή των μαθητών, αλλά να τους γίνει μια εμπειρία ζωής, η οποία θα τους γεμίσει χαρά και ικανοποίηση και επιπλέον θα βοηθήσει και στην κοινωνικοποίησή τους.

Αποστολή του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής για τα σχολεία της Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας δεν είναι μόνο να εκπαιδεύσει τα παιδιά, αλλά και να διαμορφώσει την προσωπικότητά τους. Με άλλα λόγια προσεγγίζει τον τρόπο, με τον οποίο αντιμετώπιζαν τον αθλητισμό οι αρχαίοι Έλληνες, οι οποίοι δεν τον εκλάμβαναν σαν διασκέδαση ή σαν μέσο βιοπορισμού, αλλά σαν μια υψηλή ενασχόληση, που επιδρά ποικιλοτρόπως στον άνθρωπο. Γι' αυτό το λόγο κατά τη διδασκαλία του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής τα σχολεία αυτά δίνουν έμφαση στα παρακάτω σημεία:

- Παράλληλα με τις γυμναστικές ασκήσεις, παρέχονται και θεωρητικές γνώσεις σχετικά με τον αθλητισμό, τις διαστάσεις του και τις ιδέες με τις οποίες συνδέεται η ουσία του (ηθικές αξίες, σεβασμός τού αντιπάλου και των κανόνων, ευγενής άμιλλα, υγιής ανταγωνισμός κλπ).
- Ανάπτυξη ψυχικών δυνάμεων (υπομονή, πειθαρχία, θάρρος), οι οποίες μπορούν να βοηθήσουν τον άνθρωπο σε κάθε στιγμή της ζωής του.
- Βελτίωση των φυσικών ικανοτήτων που μπορούν να εξασφαλίσουν την καλή σωματική υγεία και ευεξία (δύναμη, αντοχή, ταχύτητα).
- Εκμάθηση των κανονισμών των βασικών αθλημάτων, αλλά και ευρύτερων μορφών κίνησης και ρυθμού.
- Απόκτηση συνηθειών άθλησης.
- Προσπάθεια να αποκτήσουν τα παιδιά θετική εικόνα για τον αθλητισμό και να συνειδητοποιήσουν τις ωφέλειες που μπορούν να έχουν απ' αυτόν, ώστε να εντάξουν την αθλητική δράση στην καθημερινότητά τους.

Από τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι σκοπός της Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας δεν είναι να ωθήσει τα παιδιά σ' έναν άγονο και ίσως και αθέμιτο ανταγωνισμό μέσα στο χώρο του αθλητισμού, αλλά να αντλήσουν από την ενασχόλησή τους με τον αθλητισμό χρήσιμες εμπειρίες που θα επιδράσουν στη ζωή τους και στην προσωπικότητά τους. Αναμφισβήτητο αυτό είναι το αληθινό νόημα του αθλητισμού και αυτό τηρούνταν μέχρι που εισέβαλαν στο χώρο του αθλητισμού τα οικονομικά συμφέροντα, η εμπορευματοποίηση και ο αθέμιτος ανταγωνισμός. Με άλλα λόγια, τα ιδιωτικά σχολεία που αποτελούν την Φιλεκπαιδευτική εταιρεία προωθούν στο έπακρο

τις αξίες και γενικά όλες τις ωφέλειες που παρέχει στα παιδιά το μάθημα της Φυσικής Αγωγής. Επιπλέον, θα μπορούσαμε να πούμε ότι ακολουθεί το πνεύμα των πρώτων ελληνικών κυβερνήσεων του 19^{ου} αιώνα, οι οποίες εισήγαγαν το μάθημα της Φυσικής Αγωγής ακριβώς γι' αυτό το σκοπό, την εκγύμναση των σωμάτων, την καλλιέργεια ηθικών αξιών και τη δημιουργία ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων. (Φιλεκπαιδευτική εταιρεία, 2020).

Στη Θεσσαλονίκη, πολλά είναι εκείνα τα ιδιωτικά σχολεία που στο παρελθόν έχουν γράψει λαμπρή πορεία τόσο στις εγχώριες όσο και στις διεθνείς διοργανώσεις με ό,τι (θετικές) συνέπειες είχε αυτό για τους μαθητές-αθλητές και τις μαθήτριες-αθλήτριές τους. Για παράδειγμα, η πρώτη θέση στον κόσμο που κατέκτησε η ομάδα μπάσκετ αγοριών του Μαντουλίδη το 1999 στο Ισραήλ, η δεύτερη θέση στο παγκόσμιο σχολικό πρωτάθλημα το 2005 στην Πολωνία, η τρίτη θέση στην ίδια επίσης διοργάνωση το 2009 στην Τουρκία², αλλά και οι τέσσερις παγκόσμιες διακρίσεις που έφερε η ομάδα βόλεϊ των κοριτσιών του Αριστοτελείου Κολεγίου (typosthes.gr, 2017) αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα.

2.4 Σύγκριση των ιδιωτικών και των δημόσιων σχολείων όσον αφορά στην ενασχόληση με τον αθλητισμό

Σύμφωνα με το Πανεπιστήμιο του Οχάϊο, το θέμα του κατά πόσο υπερτερούν τα ιδιωτικά σχολεία έναντι των δημοσίων παραμένει ακόμα αναπάντητο, καθώς πολλή συζήτηση εξακολουθεί να γίνεται γύρω από αυτό. Το ερώτημα κυριαρχεί και στην ελληνική εκπαίδευση, όπου το σίγουρο είναι ότι οι υπεύθυνοι για τις αθλητικές δραστηριότητες στα δημόσια σχολεία, όπως είναι οι γυμναστές και οι προπονητές, έχουν εδώ και πολλά χρόνια αντιληφθεί ότι τα ιδιωτικά σχολεία έχουν σημαντικά πλεονεκτήματα, όπως το ότι δεν είναι απαραίτητο να γράφονται σε αυτά μόνο οι μαθητές που ζουν στην περιοχή τους κ.ά., «κερδίζουν» κατά κράτος.

Αυτά τα ζητήματα, καθώς και άλλα παρόμοια, αποτελούν το έναυσμα για κορυφαίους μαθητές-αθλητές και μαθήτριες-αθλήτριες να εγκαταλείψουν τα δημόσια σχολεία και να συνεχίσουν τη φοίτησή τους στα ιδιωτικά. Με τον τρόπο αυτόν ελπίζουν ότι τα σχολεία αυτά, χάρη στις υποδομές τους και στους καταρτισμένους προπονητές τους, θα τους παράσχουν όλη τη βοήθεια που χρειάζονται, προκειμένου να φτάσουν σε επιτυχίες κατά την ενασχόλησή τους με τον αθλητισμό.

² Πληροφορίες από την επίσημη σελίδα του ιδιωτικού σχολείου «Μαντουλίδης» στη διεύθυνση <https://mandoulides.edu.gr/diakriseis-athlitismos/>.

Βάσει των παραπάνω, γίνεται εύκολα κατανοητό ότι δημιουργείται ένας διαχωρισμός μεταξύ των εργασιακών πρακτικών και ευθυνών που φέρουν οι εργαζόμενοι γυμναστές στα δημόσια σχολεία και εκείνοι στα ιδιωτικά.

Ορισμένα σημεία στα οποία συχνά τα ιδιωτικά σχολεία υπερτερούν των δημοσίων σε θέματα αθλητισμού είναι τα ακόλουθα

α) Το «χτίσιμο» μιας ομάδας: Η διαδικασία δημιουργίας ομάδας μπορεί να είναι η ουσιαστική διαφορά μεταξύ των δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων. Τα δημόσια σχολεία αποτελούν κομβικά σημεία για τους τόπους τους, κυρίως επειδή ο αθλητισμός παρέχει έναν τρόπο για να ενωθούν οι κάτοικοι της περιοχής και να διαδοθούν τα επιτεύγματα των ντόπιων νέων. Επίσης, οι προπονητές των δημοσίων σχολείων πρέπει να επιλέξουν από τους μαθητές της περιφέρειας για τη δημιουργία μιας ομάδας και έτσι αναπόφευκτα οι επιλογές τους είναι λίγες.

Από την άλλη πλευρά, σε ένα ιδιωτικό σχολείο, οι μαθητές που θα αποτελέσουν μια μελλοντική ομάδα, μπορούν να έρθουν από οπουδήποτε. Ο αθλητικός διευθυντής διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο να προσελκύσει και συνάμα να κάνει ελκυστικό το πρόγραμμα ελκυστικό, όπως επίσης και το να συναντά τους υποψήφιους αθλητές και τις οικογένειές τους, στηριζόμενος σε βασικές λειτουργίες του μάρκετινγκ.

Έτσι, φροντίζει να οργανώσει ένα αρκετά ελκυστικό πρόγραμμα, ώστε να προσελκύσει μαθητές από κάθε περιοχή, μέσα στους οποίους θα είναι πιθανότατα μαθητές και μαθήτριες με ταλέντο σε κάποιο μάθημα και έτσι να «χτιστεί» μια ομάδα (μπάσκετ, ποδοσφαίρου κλπ), η οποία ενδεχομένως να πρωταγωνιστήσει και να κατακτήσει πρωτιές. Εξάλλου, σε όλες τις χώρες, σε σχολικές αθλητικές διοργανώσεις πρωταγωνιστούν κατά κύριο λόγο οι ομάδες ιδιωτικών σχολείων. Το «χτίσιμο» της ομάδας, λοιπόν, είναι ένα σημείο στο οποίο τα ιδιωτικά σχολεία έχουν πολλές επιλογές, ενώ τα δημόσια όχι (Ohio University, 2021).

β) Προσδοκίες γονέων και μαθητών-τριών. Η εγγραφή σε ένα ιδιωτικό σχολείο είναι μια απόφαση που δεν λαμβάνεται εύκολα από μια μέση οικογένεια και είναι αποτέλεσμα μεγάλης συζήτησης. Κι αυτό γιατί το κόστος των διδάκτρων είναι υψηλό και η μετακίνηση από και προς το σχολείο δεν είναι πάντα εύκολη. Βεβαίως, οι εύρωστες οικονομικά οικογένειες δεν λογαριάζουν τα παραπάνω εμπόδια και στέλνουν χωρίς δισταγμό τα παιδιά τους σε ιδιωτικά σχολεία, ώστε να μη χάσουν την ευκαιρία να αποκομίσουν τα παιδιά τους τα οφέλη που αυτά προσφέρουν. Αντίθετα, πολλές μέσες οικογένειες μαθητών με τάση στον αθλητισμό είναι πρόθυμες να κάνουν τις απαιτούμενες θυσίες και να στείλουν κι αυτές τα παιδιά τους σε ιδιωτικά

σχολεία, αλλά περιμένουν κάτι σε αντάλλαγμα. Βασίζονται στο αθλητικό πρόγραμμα υπό την καθοδήγηση του αθλητικού διευθυντή, για να παρέχει πλεονεκτήματα που πιστεύουν ότι τα δημόσια σχολεία δεν μπορούν να τα προσφέρουν. Οι προσδοκίες των γονέων από την φοίτηση των παιδιών τους στα ιδιωτικά σχολεία συνοψίζονται παρακάτω:

- Πρόσβαση σε καλύτερες, υπερσύγχρονες εγκαταστάσεις αθλητικής εκπαίδευσης
- Η ευκαιρία να συνεργαστούν τα παιδιά τους με αθλητές και προπονητές υψηλότερου επιπέδου
- Επιλογές ταξιδιού με καλύτερη χρηματοδότηση, με συμμετοχή σε περισσότερα και καλύτερα τουρνουά
- Προπονητική έμφαση στο άθλημα της επιλογής του μαθητή
- Αυξημένη έκθεση για στρατολόγηση κολεγίων και πανεπιστημίων, συμπεριλαμβανομένης της πρόσθετης προσοχής και επαφής με τους προσκόπους
- Ισχυρά δίκτυα αποφοίτων, συμπεριλαμβανομένων φοιτητών που έχουν γίνει επαγγελματίες αθλητές

Το τοπίο είναι τελείως διαφορετικό στα δημόσια σχολεία, όπου γονείς και μαθητές τείνουν να αποδέχονται το status quo και να μην έχουν πολλές απαιτήσεις, όσον αφορά τις αθλητικές υποδομές των σχολείων και τη βοήθεια που αυτές μπορούν να προσφέρουν στα παιδιά που ασχολούνται με τον αθλητισμό. Έτσι, προσπαθούν να συμπληρώσουν την αθλητική εκπαίδευση των παιδιών τους εγγράφοντάς τα σε γυμναστήρια εκτός σχολείου ή στο έμπυχο δυναμικό κάποιου συλλόγου. (Ohio University, 2021).

γ) Θέμα έμφασης: Τόσο τα δημόσια, όσο και τα ιδιωτικά σχολεία διαθέτουν κάποιον υπεύθυνο για τις αθλητικές δραστηριότητες που διεξάγονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων τους. Αυτοί οι υπεύθυνοι επιβλέπουν τις λεπτομέρειες των αθλητικών προγραμμάτων (προπονήσεις, συμμετοχές σε εθνικά ή διεθνή τουρνουά κλπ). Ωστόσο, οι αρμοδιότητές τους δεν διαφέρουν σχεδόν καθόλου μεταξύ των ιδιωτικών και των δημόσιων σχολείων. Εάν θέλουμε να βρούμε κάποιες διαφορές, αυτές σχετίζονται με το προσωπικό ταλέντο και την κλίση του κάθε υπεύθυνου και αυτά είναι κυρίως τα στοιχεία, με τα οποία τόσο τα δημόσια, όσο και τα ιδιωτικά σχολεία επιλέγουν τους αθλητικούς υπευθύνους τους. (Ohio University, 2021).

Συμπερασματικά, η υπεροχή των ιδιωτικών σχολείων είναι εμφανής όσον αφορά στην προετοιμασία των αθλητικών υποδομών και τη διοργάνωση αθλητικών δραστηριοτήτων. Ο λόγος που κρύβεται πίσω από όλα τα παραπάνω είναι η σημασία που δίνουν τα ιδιωτικά σχολεία, καθώς βλέπουν τις επιτυχίες τους στον αθλητικό τομέα σαν μέρος της γενικής τους επιτυχημένης εικόνας, η οποία θα προσελκύσει περισσότερους μαθητές – πελάτες στο σχολείο και κατ’ επέκταση και περισσότερους επιτυχημένους αθλητές. Τα ιδιωτικά σχολεία είναι επιχειρήσεις και έτσι έχουν μεγαλύτερο συμφέρον στο να προσελκύουν μαθητές.

2.5 ΑΣΙΣ

Τα ιδιωτικά σχολεία, που δραστηριοποιούνται στο λεκανοπέδιο της Αττικής, πιστά στην προσπάθειά τους να βελτιώνουν όλο και περισσότερο τις αθλητικές τους δραστηριότητες, προκειμένου να αναδεικνύουν επιτυχημένους αθλητές και κατ’ επέκταση να διατηρούν ψηλά τη θέση τους στην ελεύθερη αγορά, συνέστησαν μια άτυπη οργάνωση με την προσωνυμία «Αθλητικές Συναντήσεις Ιδιωτικών Σχολείων» (Α.Σ.Ι.Σ.). Η οργάνωση αυτή ιδρύθηκε το 1991 με πρωτοβουλία των έξι παρακάτω ιδιωτικών σχολείων:

1. Αμερικανικό Κολλέγιο Ελλάδος - Pierce
2. Ε.Ε.Ι. Κολλέγιο Αθηνών - Κολλέγιο Ψυχικού
3. Εκπαιδευτήρια Δούκα
4. Εκπαιδευτήρια Κωστέα - Γείτονα
5. Σχολή Μωραΐτη
6. Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία Αρσάκεια - Τοσίτσεια

Αντικείμενο της οργάνωσης είναι η διοργάνωση αθλητικών συναντήσεων και εκδηλώσεων με τη συμμετοχή των μαθητών και των μαθητριών των ιδιωτικών σχολείων – μελών. Σκοπός της οργάνωσης είναι να θέσει τα θεμέλια για την ανάπτυξη μιας εποικοδομητικής συνεργασίας των ιδιωτικών σχολείων που συμμετέχουν σε αυτήν, η οποία θα προσπαθήσει να πραγματοποιήσει τους παρακάτω στόχους:

- Αύξηση της αθλητικής, αγωνιστικής και πολιτιστικής δραστηριότητας των σχολείων – μελών.
- Παροχή στους μαθητές και στις μαθήτριες των σχολείων-μελών πρόσθετων ευκαιριών φυσικής δραστηριοποίησης και άσκησης.

- Προώθηση στους μαθητές και στις μαθήτριές τους των Ολυμπιακών αξιών, της ευγενούς άμιλλας και του «ευ αγωνίζεσθαι».

Η έδρα της οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ. δεν είναι σταθερή, αλλά ορίζεται, μετά από ομόφωνη απόφαση της ολομέλειας των Ιδιοκτητών/Προέδρων των σχολείων-μελών, σε ένα από τα σχολεία-μέλη και με την προϋπόθεση ότι αυτό είναι σε θέση να καλύπτει γραμματειακά τις ανάγκες της Οργάνωσης.

Τον συντονισμό της οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ. αναλαμβάνει μια τριμελής Επιτροπή, η οποία εκλέγεται από την Ολομέλεια των προϊσταμένων Φυσικής Αγωγής ή/και εκπροσώπων των μελών - Ιδιωτικών Σχολείων. Η θητεία της Συντονιστικής Επιτροπής είναι διετής (Α.Σ.Ι.Σ., 2016: 4).

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί πως καθώς περνούν τα χρόνια, προτίθενται όλο και περισσότερα σχολεία – μέλη στην οργάνωση.

2.5.1 Τα διοικητικά όργανα της Α.Σ.Ι.Σ.

Τα διοικητικά όργανα της οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ. καθώς και οι αρμοδιότητες που έχει το καθένα παρουσιάζονται παρακάτω:

α) Η Ολομέλεια των Ιδιοκτητών/Προέδρων των σχολείων-μελών: Το ανώτατο όργανο της οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ. είναι η ολομέλεια των ιδιοκτητών/προέδρων των σχολείων μελών, η οποία έχει ως αρμοδιότητά της να επικυρώνει με πλειοψηφία τουλάχιστον 2/3 τις προτάσεις που υποβάλλει η ολομέλεια των Προϊσταμένων Φυσικής Αγωγής ή/και Εκπροσώπων για:

- Τις ποινές και τις συνέπειες μη τήρησης των παραγράφων 1,2,3 του Κανονισμού Λειτουργίας.
- Κάθε τροποποίηση των παραγράφων 1,2,3 του παρόντος Κανονισμού Λειτουργίας
- Τη μεταβολή του σκοπού της Οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ.
- Την είσοδο νέου μέλους.
- Τη διαγραφή μέλους της Οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ.
- Τη διάλυση της Οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ.

β) Η Ολομέλεια των Προϊσταμένων Φυσικής Αγωγής η/και Εκπροσώπων των σχολείων-μελών: Οι προϊστάμενοι Φυσικής Αγωγής ή/και οι εκπρόσωποι όλων των σχολείων-μελών της Οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ. αποτελούν τη δική τους ολομέλεια, η οποία έχει συγκεκριμένες αρμοδιότητες. Προκειμένου να συμμετάσχει κανείς στο

συγκεκριμένο διοικητικό όργανο, πρέπει να κατατεθεί στη γραμματεία σχετική βεβαίωση σε ετήσια βάση από τον Ιδιοκτήτη/Πρόεδρο του σχολείου – μέλους.

Οι αρμοδιότητες της ολομέλειας είναι οι εξής:

- Εκλέγει τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής.
- Αποφασίζει για τις ποινές και τις συνέπειες για μη τήρηση του Κανονισμού Λειτουργίας και τις καταβάλλει προς έγκριση στην Ολομέλεια των Ιδιοκτητών /Προέδρων.
- Αποφασίζει, με πλειοψηφία τουλάχιστον κατά 2/3 για κάθε τροποποίηση των Παραγράφων 4, 5 ,6 και 7 του Κανονισμού λειτουργίας.
- Επιβάλει κυρώσεις για παραβάσεις του Κανονισμού Λειτουργίας περί αγωνιστικών υποχρεώσεων των συμμετεχόντων και διοργανωτών σχολείων-μελών.
- Προτείνει, με πλειοψηφία των (2/3), προς την Ολομέλεια των Ιδιοκτητών/Προέδρων:

α) οποιαδήποτε τροποποίηση των παραγράφων 1, 2, 3 και 7 του Κανονισμού Λειτουργίας

β) τη μεταβολή του σκοπού της Οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ.

γ) την είσοδο νέου μέλους

δ) τη διαγραφή μέλους της Οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ.

ε) τη διάλυση της Οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ.

- Αποφασίζει, επίσης, για κάθε θέμα που υπάγεται στις αρμοδιότητές της και δεν έχει ανατεθεί από τον Κανονισμό Λειτουργίας σε κάποιο άλλο όργανο.

γ) Η Συντονιστική Επιτροπή: Η Συντονιστική Επιτροπή αποτελείται από τρία μέλη και συντονίζει όλη τη λειτουργία της Οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ. Τα μέλη της εκλέγονται για θητεία δύο ετών από την Ολομέλεια των Προϊσταμένων Φυσικής Αγωγής ή/και εκπροσώπων ης οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ. κατά την 4η ετήσια τακτική συνεδρίαση του σχολικού έτους και αναλαμβάνουν καθήκοντα στην έναρξη του επόμενου σχολικού έτους. Οι αρμοδιότητές της Συντονιστικής Επιτροπής είναι οι παρακάτω:

- Την τήρηση του Κανονισμού Λειτουργίας από όλα τα σχολεία – μέλη.
- Τον συντονισμό των πρωταθλημάτων και των υπόλοιπων αθλητικών εκδηλώσεων, στις οποίες συμμετέχουν τα σχολεία – μέλη.

- Έχοντας και την αρμοδιότητα της πειθαρχικής επιτροπής, επιβάλλει κυρώσεις για παραβάσεις των κανονισμών των αθλητικών δραστηριοτήτων.
- Την ανάθεση αθλητικών διοργανώσεων οι οποίες έχουν αποφασιστεί.
- Τον συντονισμό των συνεδριάσεων της Ολομέλειας των Προϊσταμένων φυσικής αγωγής ή/και Εκπροσώπων και της Ολομέλειας των Ιδιοκτητών/Προέδρων των σχολείων – μελών.
- Την παρακολούθηση της διαχείρισης των οικονομικών των σχολείων – μελών.
- Την παρακολούθηση της δραστηριότητας της γραμματείας της οργάνωσης.
- Τον συντονισμό και έλεγχο της επικοινωνίας της Οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ. συμπεριλαμβανομένης της διαδικτυακής και της διά ζώσης μέσω της τέλεσης εκδηλώσεων.
- Την ενημέρωση όλων των Προϊσταμένων Φυσικής Αγωγής – Εκπροσώπων των σχολείων – μελών για την πορεία των αθλητικών δρωμένων, στα οποία τα σχολεία θα λάβουν μέρος ή για άλλα, τα οποία πρόκειται να λάβουν χώρα και ίσως ενδιέφεραν την ολομέλεια των προϊσταμένων.
- Τον έλεγχο για τήρηση των προϋποθέσεων, όταν ένα νέο μέλος επιθυμεί να εγγραφεί.
- Τον ετήσιο απολογισμό λειτουργίας της Οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ. στην καταληκτική συνεδρίαση των Ιδιοκτητών/Προέδρων των σχολείων μελών της Οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ.

δ) Η Γραμματεία της Οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ.: Τα γραμματειακά καθήκοντα της Α.Σ.Ι.Σ. τα αναλαμβάνει ένα από τα σχολεία-μέλη της οργάνωσης, το οποίο εκλέγεται από την Ολομέλεια. Η γραμματεία, μετά την εκλογή της, έχει στην αρμοδιότητά της την γραμματειακή υποστήριξη όλων των δραστηριοτήτων των υπόλοιπων διοικητικών οργάνων της Οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ. Συγκεκριμένα:

- Παρέχει σε όλα τα σχολεία-μέλη έντυπο ή/και ηλεκτρονικό υλικό σχετικά με τις αθλητικές διοργανώσεις, καθώς και για τις Συνελεύσεις των διοικητικών οργάνων της Οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ.
- Καταγράφει και αρχειοθετεί κάθε απόφαση της ολομέλειας των προϊσταμένων Φυσικής Αγωγής η/και εκπροσώπων των σχολείων - μελών περί τροποποίησης του κανονισμού (παράγραφοι 4, 5, 6).
- Καταγράφει και διανέμει τα πρακτικά όλων των Συνελεύσεων.

- Μέσα στα καθήκοντά της είναι να καταχωρεί στο αρχείο της οργάνωσης τα παρακάτω:

1. Τα αποτελέσματα των αγώνων
2. Τις αναλήψεις των διοργανώσεων από τα σχολεία-μέλη
3. Τις συμμετοχές των σχολείων-μελών
4. Τις αναφορές αγώνων
5. Τις συμμετοχές των μαθητών και των μαθητριών
6. Τα πρακτικά όλων των συνελεύσεων
7. Τα στοιχεία της οικονομικής διαχείρισης
8. Τις βεβαιώσεις της ασφαλιστικής κάλυψης
9. Τα δικαιολογητικά εισόδου νέου μέλους
10. Τις ποινές των πρωταθλημάτων

- Επιπλέον, όλα τα παραπάνω τα καταγράφει στην ιστοσελίδα της Α.Σ.Ι.Σ., όπως και οποιαδήποτε άλλη πληροφορία χρειαστεί.

Όποιο σχολείο-μέλος αναλαμβάνει τα γραμματειακά καθήκοντα της Α.Σ.Ι.Σ. έχει διετή θητεία και τα ασκεί από την έδρα του.

2.5.3 Η συμμετοχή των σχολείων – μελών σε αθλητικές διοργανώσεις

Τα ιδιωτικά σχολεία, από τη στιγμή που γίνονται μέλη της Α.Σ.Ι.Σ., συμμετέχουν ανάλογα με τις εκπαιδευτικές βαθμίδες που διαθέτουν, τουλάχιστον στις μισές από τις αθλητικές εκδηλώσεις των αντίστοιχων βαθμίδων (12 για το Δημοτικό, 14 για το Γυμνάσιο-Λύκειο) που διεξάγονται κάθε χρόνο και έχουν τις παρακάτω υποχρεώσεις:

1. Να καταθέτουν το ενδιαφέρον τους να συμμετάσχουν κατά την 1^η ετήσια Συνέλευση της Ολομέλειας των Προϊσταμένων φυσικής αγωγής ή/και εκπροσώπων.
2. Να ενημερώνουν γραπτώς σε περίπτωση που τελικά δεν θα συμμετάσχουν, αμέσως μόλις παραλάβουν την προκήρυξη του πρωταθλήματος.
3. Είναι υποχρεωτικό ο προπονητής της ομάδας του σχολείου που θα λάβει μέρος σε μια αθλητική διοργάνωση να είναι καθηγητής Φυσικής Αγωγής και να γνωρίζει καλά τον Κανονισμό Λειτουργίας της Οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ.
4. Ο προπονητής πρέπει, πριν από την έναρξη του πρωταθλήματος, να καταθέσει στη γραμματεία της οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ. τα παρακάτω δικαιολογητικά: α) Μια συγκεντρωτική κατάσταση μαθητών-μαθητριών, β) Τα ατομικά δελτία των μαθητών – αθλητών και μαθητριών - αθλητριών που αποτελούν τη σχολική ομάδα, γ) Ιατρικές

βεβαιώσεις για την καλή φυσική κατάσταση των μαθητών – αθλητών και των μαθητριών - αθλητριών. Αυτές οι βεβαιώσεις πρέπει να έχουν εκδοθεί όχι περισσότερο από ένα χρόνο πριν από την κατάθεσή τους και να είναι υπογεγραμμένες από τον κατάλληλο γιατρό.

5. Τους αγώνες του σχολικού πρωταθλήματος μπορεί να παρακολουθήσει όποιος θέλει, επιτρέπεται, μάλιστα, και η οργανωμένη παρουσία θεατών, αλλά απαραίτητη προϋπόθεση είναι οι θεατές να παρακολουθούν με πειθαρχία και σύμφωνα με το πνεύμα και τους στόχους της οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ. Κάθε συνοδός του φιλοξενούμενου σχολείου οφείλει να συνεργάζεται και να ακολουθεί τις υποδείξεις του υπεύθυνου του διοργανωτή-σχολείου για την ομαλή, χωρίς προβλήματα, διεξαγωγή του πρωταθλήματος.

6. Κάθε σχολείο που συμμετέχει σε τελικούς πρωταθλημάτων θα πρέπει να συνοδεύεται τουλάχιστον από ένα υπεύθυνο και όλοι αυτοί οι υπεύθυνοι των σχολείων έχουν καθήκον τους να συμβάλουν στην ομαλή διεξαγωγή των αγώνων.

7. Κάθε σχολείο είναι υποχρεωμένο να μεταφέρει τους μαθητές του – μέλη της ομάδας του στον τόπο διεξαγωγής της αθλητικής διοργάνωσης με δική του ευθύνη. Η μεταφορά μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε με λεωφορείο του σχολείου ή να αναλάβουν να μεταφέρουν τους μαθητές – αθλητές οι γονείς τους (Α.Σ.Ι.Σ., 2016: 13-14).

2.5.3 Τα παρεχόμενα αθλήματα και οι προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των σχολείων – μελών της Α.Σ.Ι.Σ. στις αθλητικές διοργανώσεις

Τα σχολεία - μέλη της Οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ. έχουν δικαίωμα συμμετοχής σε διοργανώσεις των παρακάτω αθλημάτων:

1. Αντισφαίριση για το Δημοτικό, το Γυμνάσιο και το Λύκειο
2. Ανώμαλος Δρόμος για το Δημοτικό, το Γυμνάσιο και το Λύκειο
3. Γυμναστική για το Δημοτικό, το Γυμνάσιο και το Λύκειο
4. Καλαθοσφαίριση για το Δημοτικό, το Γυμνάσιο και το Λύκειο
5. Κολύμβηση για το Δημοτικό, το Γυμνάσιο και το Λύκειο
6. Παραδοσιακοί Χοροί για το Δημοτικό, το Γυμνάσιο και το Λύκειο
7. Πετοσφαίριση για το Δημοτικό, το Γυμνάσιο και το Λύκειο
8. Ποδόσφαιρο για το Δημοτικό, το Γυμνάσιο και το Λύκειο
9. Κλασικός Αθλητισμός για το Δημοτικό, το Γυμνάσιο και το Λύκειο

10. Χειροσφαίριση για το Δημοτικό, το Γυμνάσιο και το Λύκειο

Όμως εκτός από τα παραπάνω βασικότερα αθλήματα, τα σχολεία - μέλη της Α.Σ.Ι.Σ. μπορούν να διοργανώνουν και πρωταθλήματα άλλων αθλημάτων. Όλα τα πρωταθλήματα αρχίζουν την 20ή Οκτωβρίου του εκάστου έτους. Η λήξη των πρωταθλημάτων ανά εκπαιδευτική βαθμίδα τοποθετείται τις παρακάτω ημερομηνίες με απόκλιση το πολύ επτά ημερών και με εξαίρεση το φεστιβάλ παραδοσιακών χορών και το πρωτάθλημα γυμναστικής: Δημοτικό: 30 Μαΐου, Γυμνάσιο: 31 Μαρτίου, Λύκειο: 28 Φεβρουαρίου.

Κάθε μαθητής/-τρια ενός σχολείου – μέλους της Α.Σ.Ι.Σ., ο οποίος/η οποία δραστηριοποιείται σε κάποιο αθλητικό του σύλλογο, έχει δικαίωμα να συμμετάσχει στην αθλητική διοργάνωση στην οποία παίρνει μέρος ο σύλλογος αυτός. Κάθε μαθητής/-τρια δικαιούται να συμμετάσχει σε ένα ομαδικό άθλημα (εκτός αν πρόκειται για τη χειροσφαίριση) και σε όλα τα ατομικά, της εκπαιδευτικής βαθμίδας στην οποία είναι εγγεγραμμένος-η.

Η συμμετοχή των αθλητών-τριών στα ομαδικά αθλήματα ελέγχεται πριν από την έναρξη του σχολικού πρωταθλήματος από τους παρακάτω:

- 1) Τον προϊστάμενο Φυσικής Αγωγής του σχολείου και διοργανωτή των αγώνων (πιστοποιητικό υγείας, ηλικία κ.λπ.)
- 2) Τον ιατρό των αγώνων (πιστοποιητικά υγείας)

Η συμμετοχή των αθλητών-τριών στα ατομικά αθλήματα ελέγχεται πριν από την έναρξη του πρωταθλήματος από τους παρακάτω:

- 1) Τον προϊστάμενο Φυσικής Αγωγής του σχολείου και διοργανωτή των αγώνων (πιστοποιητικό υγείας, ηλικία κ.λπ.)
- 2) Τον ιατρό των αγώνων (πιστοποιητικά υγείας)
- 3) Όσον αφορά τις εξ απροόπτου αντικαταστάσεις αθλητών ισχύει η τελική συγκεντρωτική κατάσταση, η οποία κατατίθεται 1 ώρα πριν από την έναρξη των αγώνων.

Κάθε μαθητής/τρια που συμμετέχει σε κάποιο σχολικό πρωτάθλημα οφείλει να τηρεί τους κανόνες διεξαγωγής τους, καθώς και όλες τις προϋποθέσεις συμμετοχής σ' αυτό. Σε περίπτωση που παραβεί κάτι από τα παραπάνω, προβλέπονται ποινές αποκλεισμού από μερικούς αγώνες ή από το υπόλοιπο πρωτάθλημα. Οι ποινές μπορεί να αφορούν αυτόν ατομικά ή ολόκληρη την ομάδα του, ανάλογα με τη φύση της παράβασης. Αν πρόκειται για φάση αγώνων όχι νοκ – άουτ, αλλά με σύστημα βαθμολογίας, τότε

επιβάλλεται επιπλέον και ποινή αφαίρεσης βαθμών στην ομάδα, τόσων όσων προβλέπονται σε νίκη.

Τα αδικήματα που επιφέρουν ποινές μπορεί να είναι: α) Ανάρμοστη συμπεριφορά σε συμπαίκτες του, σε αντιπάλους, σε καθηγητές – συνοδούς, σε διαιτητές κλπ., β) Αντικανονική συμμετοχή αθλητού λόγω τιμωρίας του, γ) Χρήση απαγορευμένων ουσιών, δ) Πρόκληση επεισοδίων.

Ως αντικανονική συμμετοχή εκλαμβάνεται η συμμετοχή σε περισσότερα αθλήματα από αυτά που προβλέπει ο κανονισμός των ΑΣΙΣ. Στην περίπτωση αυτή θεωρείται αντικανονική η συμμετοχή μόνο στο επιπλέον άθλημα. Επίσης, περιπτώσεις αντικανονική συμμετοχής έχουμε και όταν δεν τηρούνται τα όρια της κάθε σχολικής βαθμίδας και όταν συμμετέχει ένας μαθητής – αθλητής τιμωρημένος με αποκλεισμό από έναν ή περισσότερους σχολικούς αγώνες (Α.Σ.Ι.Σ., 2016: 18-19).

2.5.4 Ενστάσεις για μη ορθή διεξαγωγή των αγώνων

Κάθε σχολείο έχει το δικαίωμα να υποβάλει ένσταση εάν κρίνει ότι υπήρξε η οποιαδήποτε παρατυπία κατά τη διεξαγωγή του σχολικού πρωταθλήματος. Αυτό ισχύει τόσο για τα ατομικά όσο και για τα ομαδικά αθλήματα.

Όσον αφορά στα ατομικά αθλήματα, οι ενστάσεις που υποβάλλονται εκδικάζονται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς του κάθε αθλήματος. Υποβάλλονται στο στους υπεύθυνους του σχολείου που ανέλαβε τη διοργάνωση του πρωταθλήματος, εκτός εάν έχει ορισθεί εκ των προτέρων μια ειδική επιτροπή γι' αυτό το λόγο. Εάν πρόκειται για ένσταση που αφορά σε αντικανονική συμμετοχή αθλητή, πρέπει να υποβληθεί εγγράφως πριν από την έναρξη των αγώνων και θα εκδικαστεί επίσης πριν από την έναρξη των αγώνων. Όσον αφορά όμως στα αθλήματα του κλασικού αθλητισμού, του ανώμαλου δρόμου και της κολύμβησης, εάν το σχολείο – διοργανωτής δεν έχει συγκεντρώσει τα απαραίτητα παραστατικά για να εκδικάσει την ένσταση, επιτρέπεται η συμμετοχή του αθλητή και η ένσταση πιθανόν θα εκδικαστεί μετά το πέρας των αγώνων.

Έφεση κατά απόφασης του σχολείου - διοργανωτή μπορεί να ασκηθεί μόνο σε περίπτωση εκδίκασης ένστασης αντικανονικής συμμετοχής, και να υποβληθεί στην Πειθαρχική Επιτροπή των Α.Σ.Ι.Σ. το αργότερο σε τρεις ημέρες από την ανακοίνωση της απόφασης του σχολείου - διοργανωτή. Αν όμως η τελευταία ημέρα υποβολής της έφεσης δεν είναι εργάσιμη, τότε η προθεσμία υποβολής παρατείνεται για την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα.

Όσον αφορά στα ομαδικά αθλήματα, οι ενστάσεις υποβάλλονται πριν από την υπογραφή του φύλλου αγώνα από τον διαιτητή ή τον Α΄ διαιτητή. Θα πρέπει να αναγράφεται η ένσταση στο φύλλο αγώνα και να είναι υπογεγραμμένη από τον αρχηγό της ομάδας ή από τον συνοδό καθηγητή. Οι ενστάσεις μπορούν να υποβληθούν για διάφορες αιτίες (παράβαση των διεθνών κανονισμών, αντικανονική συμμετοχή αθλητή/τριας, πλαστοπροσωπία κλπ.). Όλες οι ενστάσεις εκδικάζονται από την Πειθαρχική Επιτροπή των Α.Σ.Ι.Σ. Αν όμως μια ένσταση δεν υποστηριχθεί μέσα στα χρονικά όρια που προβλέπονται, τότε η ένσταση απορρίπτεται για τυπικούς λόγους.

Έφεση κατά της απόφασης μετά από την εκδίκαση μια ένστασης υποβάλλεται στην ολομέλεια των Υπευθύνων των Α.Σ.Ι.Σ. το αργότερο μέσα σε τρεις (3) ημέρες από την κοινοποίηση της απόφασης της Πειθαρχικής Επιτροπής των Α.Σ.Ι.Σ. για την ένσταση. Αν η τελευταία ημέρα της προθεσμίας δεν είναι εργάσιμη, τότε η προθεσμία υποβολής παρατείνεται για την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα. Για ενστάσεις που δεν εκδικάστηκαν σε πρώτο βαθμό και απορρίφθηκαν για τυπικούς λόγους δεν είναι δυνατό να υποβληθεί έφεση και, αν αυτό γίνει, απορρίπτεται εκ νέου για τυπικούς λόγους. Κατά τον ίδιο τρόπο απορρίπτονται και όσες ενστάσεις ή εφέσεις υπεβλήθησαν απευθείας στην ολομέλεια των Υπευθύνων, χωρίς να έχει τηρηθεί η προβλεπόμενη διαδικασία ή μετά την λήξη της προθεσμίας υποβολής έφεσης. Αυτές οι ενστάσεις ή εφέσεις εξετάζονται από την ολομέλεια των Υπευθύνων μόνο σαν καταγγελίες. Το αποτέλεσμα του αγώνα, εξαιτίας του οποίου υπεβλήθη η ένσταση ή η έφεση είναι τελεσίδικο και δεν επιδέχεται καμιά αλλαγή (Α.Σ.Ι.Σ., 2016: 21-22).

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Κεφάλαιο 3. Μεθοδολογία της έρευνας

3.1 Σκοπός της εργασίας και ερευνητικές υποθέσεις

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να αναδείξει την επένδυση των ιδιωτικών σχολείων σε έναν ιδιαίτερα νευραλγικό τομέα της κοινωνίας, που δεν είναι άλλος από τον αθλητισμό ήδη από τα τέλη του 19ου αιώνα. Σταδιακά η επένδυση αυτή έγινε μεγαλύτερη στο πέρασμα των χρόνων, αφού όπως αναφέρθηκε και παραπάνω τα σχολεία δεν άργησαν να αντιληφθούν την αξία του «υγιούς σώματος» μέσα από την άθληση, προχωρώντας στην υιοθέτηση πρωτοποριακών συστημάτων γυμναστικής.

Στις μέρες μας επικρατεί η άποψη ότι όσα παιδιά έχουν ταλέντο και θέλουν να διακριθούν στον αθλητισμό να τα στρέψουν οι γονείς τους προς την ιδιωτική εκπαίδευση. Μάλιστα, δεν είναι και λίγα τα σχολεία εκείνα που κάνουν σκάουτινγκ στα τοπικά πρωταθλήματα και αφού εντοπίσουν τους υποψήφιους «στόχους» τους δίνουν υποτροφίες στους μαθητές-αθλητές και τις μαθήτριες-αθλήτριες, επενδύοντας πάνω τους.

Ακόμα και τη δεκαετία από τα τέλη του 20ού αιώνα έως το 2011, όταν και η τότε κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ αποφάσισε να βάλει λουκέτο στα Αθλητικά Σχολεία (esos.gr, 2022), υπήρχαν τα «ειδικά» σχολεία που επένδυναν 100% στον αθλητισμό, η νοοτροπία ήταν η ίδια. Βεβαίως, η ιστορία και τα επιτεύγματα μαθητών-αθλητών και μαθητριών-αθλητριών έχουν δείξει πως δικαίως οι γονείς κάνουν μία τέτοια επένδυση, αφού μόνο λίγα δεν είναι τα παραδείγματα τέτοιων μαθητών που έφτασαν σε μια μεγάλη διάκριση μέσω της σχολικής τους ομάδας και στη συνέχεια κατάφεραν να στρέψουν τους προβολείς πάνω τους (βλ. Σλούκα, Ζήση, Σταμολάμπρου στο μπάσκετ κ.ά.).

Έχοντας λάβει υπόψη όλα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω, η συγκεκριμένη διπλωματική εργασία καλείται, λοιπόν, να επαληθεύσει ή να διαψεύσει την ακόλουθη ερευνητική υπόθεση:

- Με ποιο τρόπο τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια προάγουν τον αθλητισμό και ιδιαίτερα το άθλημα της καλαθοσφαίρισης;

- Γιατί προτιμούνται τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια για την συμμετοχή αθλητριών στις ομάδες καλαθοσφαίρισης;

3.2 Είδος έρευνας

Για τη διεξαγωγή της παρούσας διπλωματικής εργασίας επιλέγεται η ποιοτική έρευνα. Με περισσότερες λεπτομέρειες, οι λόγοι πραγματοποίησης της συγκεκριμένης εργασίας δεν αποσκοπούν στην γενίκευση και στην ποσοτικοποίηση των αποτελεσμάτων, αλλά στην απάντηση ερωτημάτων που αφορούν τους λόγους και τους τρόπους με τους οποίους τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια συνέβαλλαν στην προαγωγή του αθλητισμού και, συγκεκριμένα, στην καλαθοσφαίριση. Έτσι λοιπόν, καθώς η εργασία καλείται να ερευνήσει ένα πιο σύνθετο φαινόμενο, επιλέγεται η ποιοτική έρευνα. Ακόμα, η ερευνητική υπόθεση της έρευνας βασίζεται σε εμπειρίες, βιώματα και προσωπικές απόψεις του δείγματος, που επιλέχθηκε για την συγκεκριμένη έρευνα και θα αναλυθεί σε παρακάτω κεφάλαιο. Όπως γίνεται αντιληπτό, προκειμένου να αποτυπωθούν όσο το δυνατόν καλύτερα οι απόψεις αυτές, επιλέγεται η ποιοτική έρευνα. Επιπλέον, η ποιοτική έρευνα περιβάλλεται από μια σειρά χαρακτηριστικών, όπως η επικοινωνία και η ευελιξία (Τσιώλης, 2014). Πιο αναλυτικά, ο ερευνητής έχει τη δυνατότητα να αναπτύξει σχέσεις επικοινωνίας με τα συνεντευξιζόμενα άτομα, από τις οποίες θα προκύψουν δεδομένα, τα οποία μπορούν είτε να επιβεβαιώσουν τη βιβλιογραφία, είτε να αναδειχθούν νέα στοιχεία, ερευνητικά σημαντικά, τα οποία ενδέχεται να οδηγήσουν στον εμπλουτισμό της βιβλιογραφίας και την συστηματικότητα μελέτη της ερευνητικής υπόθεσης.

3.3 Η μεθοδολογία

Στην συγκεκριμένη ενότητα θα αναλυθεί η μεθοδολογία που επιλέχθηκε για την πραγματοποίηση της παρούσας διπλωματικής εργασίας. Εφόσον παραπάνω αναφέρθηκαν οι λόγοι επιλογής της ποιοτικής έρευνας, απαραίτητη είναι αναφορά και στο μεθοδολογικό εργαλείο, το οποίο αποτελείται από συνεντεύξεις. Αξίζει να σημειωθεί ότι χρησιμοποιήθηκε η συνέντευξη για τη διεκπεραίωση της έρευνας, καθώς κρίνεται ότι μέσω των συνεντεύξεων θα είναι εφικτή η κατανόηση του τρόπου συμβολής των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων στον αθλητισμό και τις πιθανές ευκαιρίες που δόθηκαν σε αθλητές. Επίσης, ο ερευνητής θα έχει την ευκαιρία να αναπτύξει

δεσμούς επικοινωνίας και εμπιστοσύνης με τη διαπροσωπικό χαρακτήρα των συνεντεύξεων, από τους οποίους θα προκύψουν πληροφορίες, που θα στηρίζουν την ερευνητική υπόθεση της εργασίας.

Δεν θα μπορούσε να μην γίνει αναφορά στο είδος των συνεντεύξεων που επιλέχθηκε. Συγκεκριμένα, το ερευνητικό αυτό μέρος στηρίχθηκε από δομημένες συνεντεύξεις, διότι η δομή των ερωτήσεων είναι προκαθορισμένη και, επιπλέον, ο ερευνητής έχει το πλεονέκτημα να θέσει προκαθορισμένα πλαίσια ανάπτυξης των συνεντεύξεων, ώστε να διατηρήσει τον έλεγχο της συζήτησης. Τα στάδια που ακολούθησαν μετά την επιλογή του είδους των συνεντεύξεων είναι τα ακόλουθα:

- Πριν τη διεξαγωγή των συνεντεύξεων:

Μελετήθηκε επαρκώς η επιλεγόμενη βιβλιογραφία και σχεδιάστηκαν οι ερωτήσεις της συνέντευξης, οι οποίες θα πρέπει να εξυπηρετούν τις ερευνητικές υποθέσεις της εργασίας. Για το λόγο αυτό, δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στην ανάπτυξη και επιλογή των ερωτήσεων και στην ταξινόμησή τους, ώστε να διευκολύνει την συνοχή στις απαντήσεις των συνεντευζομένων ατόμων. Έτσι λοιπόν, οι ερωτήσεις των συνεντεύξεων, οι οποίες είναι ίδιες για το συνολικό δείγμα, αφορούν τους τρόπους με τους οποίους επιλέγουν τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια να προάγουν τον αθλητισμό, τις ευκαιρίες των αθλητών μετά την συμμετοχή τους σε αθλητικές ομάδες του σχολείου, το ρόλο του περιβάλλοντος των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, δηλαδή το προσωπικό και οι αθλητικές εγκαταστάσεις, τους λόγους επιλογής των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων από τους γονείς, σύγκριση με την αθλητική εξέλιξη μαθητών- αθλητών που προέρχονται από φοίτηση σε δημόσια σχολεία και, τέλος, το ρόλο της κυβερνητικής απόφασης του 2011 για το κλείσιμο των αθλητικών σχολείων στο αθλητικό έργο των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων.

- Κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων:

Οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν από τις 22 Ιουνίου 2023 μέχρι και τις 26 Ιουνίου 2023 και αυτές πραγματοποιήθηκαν σε δημόσιους χώρους, έπειτα από συνεννόηση μεταξύ του ερευνητή και του δείγματος για την ώρα και τον τόπο διεξαγωγής των συνεντεύξεων.

Καθ' όλη τη διάρκεια των συνεντεύξεων ο ερευνητής παρέμεινε ευγενικός, τυπικός και αντικειμενικός με το δείγμα, ώστε να δημιουργηθεί ένα ασφαλές περιβάλλον για την απόσπαση ειλικρινών απαντήσεων από το δείγμα, αλλά και για την αποφυγή άσκησης επιρροής από τον ερευνητή προς το δείγμα. Για το λόγο αυτό, ο ερευνητής παρέμεινε, σε όλη τη διάρκεια διεξαγωγής των συνεντεύξεων, πρόθυμος για να ακούσει το δείγμα, χωρίς να εκφράζει προσωπική κριτική, αντιθέτως, δείχνοντας κατανόηση και, παράλληλα, ενθαρρύνοντας το δείγμα να συνεχίσει την απάντηση των ερωτημάτων με ειλικρίνεια και αμεσότητα. Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί ότι υπήρξε ενημέρωση του δείγματος για την προστασία των προσωπικών τους δεδομένων, για τη μεθοδολογία και τον σκοπό της παρούσας έρευνας, δόθηκαν διευκρινήσεις για τη διαδικασία της έρευνας, μεταξύ των οποίων και η ηχογράφηση των συνεντεύξεων, ενώ ακόμα υπήρξαν δεσμεύσεις για τον ακέραιο χαρακτήρα της έρευνας και την τήρηση όλων των αρχών δεοντολογίας, όπως η μη διαστρέβλωση και πλαστογράφηση των απαντήσεων.

- Μετά την ολοκλήρωση των συνεντεύξεων:

Έπειτα από την πραγματοποίηση των συνεντεύξεων ακολούθησε η απομαγνητοφώνηση των απαντήσεων. Στη διάρκεια της διαδικασίας αυτής, ο ερευνητής έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στον τρόπο με τον οποίο δόθηκαν οι απαντήσεις από το δείγμα, έτσι ώστε να αναζητηθούν τα νοήματα των απαντήσεων. Έστερα από τη διαδικασία αυτή ακολούθησε η κωδικοποίηση των δεδομένων και η ανάλυσή τους, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της ποιοτικής ανάλυσης.

3.4 Δειγματοληψία

Ο τρόπος δόμησης της συγκεκριμένης έρευνας οδηγεί στην συγκέντρωση μικρού δείγματος για την πραγματοποίηση των συνεντεύξεων, καθώς στόχος δεν είναι η γενίκευση των ερευνητικών αποτελεσμάτων, αλλά η κατανόηση και ανάλυση των τρόπων με τους οποίους τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια προάγουν τον αθλητισμό. Έτσι λοιπόν, χρησιμοποιείται η σκόπιμη δειγματοληψία, διότι το δείγμα οφείλει να συγκεντρώνει μια σειρά από χαρακτηριστικά, ώστε να θεωρηθεί αντιπροσωπευτικό και να εξυπηρετήσει στο μέγιστο βαθμό τις ανάγκες και τους σκοπούς της παρούσας εργασίας. Πιο συγκεκριμένα, το δείγμα προέρχεται από τον χώρο του αθλητισμού και

της ιδιωτικής εκπαίδευσης. Με περισσότερες λεπτομέρειες, το δείγμα προσεγγίστηκε μέσω της εργασίας του ερευνητή και του κοινωνικού του περίγυρου, ο οποίος εργάζεται σε ιδιωτικό εκπαιδευτήριο. Συνολικά συμμετείχαν στην έρευνα τέσσερα άτομα, τα οποία δραστηριοποιούνταν στο χώρο του αθλητισμού, προέρχονται από ιδιωτικά εκπαιδευτήρια ή εργάζονται σε αυτά. Στόχος του ερευνητή ήταν τα συμμετέχοντα άτομα να διαθέτουν ορισμένα διαφορετικά γνωρίσματα, όπως για παράδειγμα η αθλητική ομάδα και η ηλικία, ώστε να υπάρχει το περιθώριο να αναδυθούν διαφορετικά δεδομένα και να προκύψουν νέα νοήματα, που ενδεχομένως ξεπερνούν τα όρια της βιβλιογραφίας. Έτσι λοιπόν, για τους παραπάνω λόγους, ζητήθηκε από το δείγμα να αναφέρουν στην αρχή της συνέντευξης τις παρακάτω πληροφορίες:

- Ηλικία
- Φύλο
- Έτη συμμετοχής σε σχολική ομάδα ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου
- Αθλητική ομάδα συμμετοχής
- Επάγγελμα

Ο παρακάτω πίνακας (Πίνακας 3.1) περιλαμβάνει όλα τα περιγραφικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων της παρούσας έρευνας. Το δείγμα αυτό αναφέρεται με κωδικούς. Πιο συγκεκριμένα, έχουν δοθεί οι κωδικοί Δ1, Δ2, Δ3, Δ4, Δ5 και Δ6, χρησιμοποιώντας τη λέξη δείγμα (Δ) και τον αύξοντα αριθμό συμμετοχής του δείγματος αυτού στην έρευνα. Τα παρακάτω δεδομένα είναι τα ακριβή στοιχεία που δόθηκαν από τους συμμετέχοντες.

Πίνακας 3.1

Κωδικός δείγματος	Ηλικία	Φύλο	Έτη συμμετοχής	Αθλητική ομάδα	Επάγγελμα
Δ1	19	Γυναίκα	2 χρόνια	Άρης	Φοιτήτρια
Δ2	24	Γυναίκα	3 χρόνια	Δάφνη Δαφνίου	Νηπιαγωγός
Δ3	29	Γυναίκα	3 χρόνια	ΜΑΣ Εκπαιδευτήρια Φρυγανιώτη	Δασκάλα
Δ4	27	Γυναίκα	3 χρόνια	ΜΑΣ Εκπαιδευτήρια Φρυγανιώτη	Καθηγήτρια αγγλικών

Κεφάλαιο 4. Ερευνητικά αποτελέσματα και συζήτηση

4.1 Ερευνητικά αποτελέσματα

4.1.1 Το πλαίσιο ενδυνάμωσης του αθλητισμού από τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια

Σε αυτή την ενότητα αναλύεται η πρώτη θεματική που προέκυψε έπειτα από την κωδικοποίηση των απαντήσεων. Με περισσότερες λεπτομέρειες, συνολικά το δείγμα αναφέρεται στις υποτροφίες, ως η τακτική εκείνη που εφαρμόζεται από τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια, προκειμένου να αναπτύξει την προσφορά του στον αθλητισμό. Όπως γίνεται αντιληπτό από τις απαντήσεις του δείγματος, τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια προσφέρουν μερικές ή πλήρες υποτροφίες σε αθλητές, ενώ παράλληλα στηρίζουν την συμμετοχή των αθλητών σε αγώνες («Τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια προάγουν τον αθλητισμό καλλιεργώντας το φιλαθλητικό πνεύμα, προσφέροντας μερικές ή πλήρεις υποτροφίες σε νέους αθλητές και αθλήτριες και ενθαρρύνοντας (και χρηματοδοτώντας) τη συμμετοχή των ομάδων σε αγώνες τοπικής, εθνικής ή/και διεθνούς εμβέλειας» (Δ1)). Έτσι λοιπόν, παρατηρείται ότι η τακτική που εφαρμόζεται από τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια είναι η προσφορά υποτροφιών σε αθλητές, οι οποίοι με τη σειρά τους αναβαθμίζουν την σχολική ομάδα, λόγω των επιδόσεών τους, και στην συνέχεια ενθαρρύνεται από το εκπαιδευτήριο η συμμετοχή σε αγώνες, οι οποίοι συμβάλλουν στη βελτίωση της ομάδας και στην απόκτηση εμπειριών. Ενδεικτική είναι η απάντηση της Δ2, σύμφωνα με την οποία «τα ιδιωτικά σχολεία προκειμένου να προάγουν τον αθλητισμό δημιουργούν ομάδες με καλούς αθλητές, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να φοιτήσουν με υποτροφία στα εκπαιδευτήρια. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αναβάθμιση των σχολικών ομάδων με τη συμμετοχή τους σε πρωταθλήματα πανελλήνιας, πανευρωπαϊκής και παγκόσμιας εμβέλειας. Μέσα από τις ομάδες αυτές αναδεικνύονται οι αθλητές». Από την άλλη πλευρά, η απάντηση της Δ4 προσφέρει επιπλέον λεπτομέρειες για τον τρόπο ενθάρρυνσης του αθλητισμού από τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια. Συγκεκριμένα, «[...] Το εκάστοτε σχολείο επιλέγει το προπονητικό επιτελείο που επιθυμεί και μετέπειτα διαλέγει αν μπορούν που μπορούν να είναι καλοί τόσο αθλητικά όσο και ακαδημαϊκά» (Δ4). Οπότε και παρατηρείται η εφαρμογή συγκεκριμένων μεθόδων, γεγονός που αποκαλύπτει τη

μεθοδικότητα και την οργάνωση των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων προς τις αθλητικές του ομάδες.

Σχετικά με τις αθλητικές εγκαταστάσεις και το προσωπικό, το δείγμα αναφέρει ότι αυτά αποτελούν αξιοσημείωτες προϋποθέσεις για την εξέλιξη των αθλητών. Αναλυτικότερα, σύμφωνα με το δείγμα, οι εγκαταστάσεις και το προσωπικό διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στο έργο του αθλητισμού, καθώς οι αθλητές έχουν τη δυνατότητα να προπονηθούν σε χώρους και να συνεργαστούν με επαγγελματίες, γεγονός που συνολικά θα συμβάλλει στην αθλητική τους εξέλιξη. Ενδεικτική είναι η απάντηση της Δ1, η οποία αναφέρει ότι «οι προπονητές και οι εγκαταστάσεις διαδραματίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη των αθλητών, καθώς καθορίζουν την ποιότητα της εμπειρίας των αθλητών και μπορεί να λειτουργήσουν ως ενθαρρυντικός ή ανασταλτικός παράγοντας στην πορεία τους». Ενώ, η Δ4 θεωρεί ότι υπερισχύει σε σημαντικότητα η ποιότητα του αθλητικού προσωπικού σε σχέση με τις εγκαταστάσεις («Ο ρόλος των προπονητών έχει κυρίαρχο ρόλο για την εξέλιξη των αθλητών, γιατί είναι πολύ σημαντικό να υπάρχει η σωστή καθοδήγηση, υποστήριξη, να δίνονται τα σωστά κίνητρα και ερεθίσματα και να υπάρχει μια καλή χημεία και συνεργασία. Για τις εγκαταστάσεις δεν θα έλεγα ότι είναι τόσο σημαντική όπως η σχέση του προπονητή με τον αθλητή, ωστόσο σίγουρα οι καλές εγκαταστάσεις ενισχύουν θετικά τον αθλητή να θέλει να βρίσκεται στο γήπεδο και να νιώθει μια οικειότητα και ασφάλεια με τους χώρους που περνάει το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας τους» (Δ4)). Στην περίπτωση των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, οι αθλητικές εγκαταστάσεις και το αθλητικό προσωπικό αποτελούν επίσης μέρος της προαγωγής του αθλητισμού. Από τις απαντήσεις προέκυψε ότι οι εγκαταστάσεις και το προσωπικό των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων είναι σε ιδιαίτερα υψηλό επίπεδο και εφόσον, όπως παρατηρείται παραπάνω, οι εγκαταστάσεις και το προσωπικό είναι ιδιαίτερα σημαντικοί παράγοντες για την εξέλιξη των αθλητών, μπορούμε να χαρακτηρίσουμε ότι αυτά περιλαμβάνονται στους τρόπους ανάπτυξης της συνεισφοράς στον αθλητισμό. Και αυτή τη φορά το δείγμα αναφέρθηκε στην υψηλή ποιότητα των εγκαταστάσεων και του έμπειρου προσωπικού. Σύμφωνα με τη Δ3, οι αθλητικές εγκαταστάσεις και το αθλητικό προσωπικό «έπαιξαν μεγάλο ρόλο γιατί είχα την τύχη να συνεργαστώ με έναν πολύ καταξιωμένο προπονητή που έχει δουλέψει σε εθνικές κατηγορίες ο οποίος είναι εκπληκτικός παιδαγωγός. Οι

εγκαταστάσεις ήταν εξαιρετικές, τελευταίας γενιάς... παρκέ που βοήθησε εμένα και τους συναθλητές μου στην αποτροπή τραυματισμών».

4.1.2 Οι ευκαιρίες των αθλητριών

Λαμβάνοντας υπόψη τα νοήματα στις απαντήσεις του δείγματος προκύπτει ότι το δείγμα, εξαιτίας της συμμετοχής σε αθλητικές ομάδες ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, είχε την ευκαιρία να αποκτήσει εμπειρίες και βιώματα αξιοσημείωτα για την αθλητική του πορεία. Πιο αναλυτικά, οι δυνατότητες που προσφέρθηκαν ήταν κατά κύριο λόγο σε αγώνες, πρωταθλήματα, η αλληλεπίδραση με άλλους αθλητές και οι διακρίσεις («Συμμετέχοντας στη σχολική ομάδα μπάσκετ ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου είχα την ευκαιρία να συμμετάσχω σε πολλούς αγώνες και αθλητικές διοργανώσεις και να γνωρίσω αθλητές και αθλήτριες από όλη την Ελλάδα, αλλά και να εξελιχθώ ως αθλήτρια» (Δ2) και «Η ευκαιρία που μου δόθηκε ήταν η κατάκτηση πρώτης θέσης του σχολικού πανελληνίου του 2022 και την πρόκριση στο παγκόσμιο με αποτέλεσμα τη μοριοδότηση μου και την είσοδο στο πανεπιστήμιο της επιλογής μου» (Δ3)). Μάλιστα, τις ευκαιρίες αυτές το δείγμα τις αποδίδει στο έργο των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, στις αθλητικές ομάδες αυτών και στην ατομική προσπάθεια. Ενδεικτική είναι η απάντηση της Δ1, η οποία σημειώνει ότι «χωρίς τη στήριξη του ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου στο οποίο φοίτησα, σίγουρα θα είχα αντιμετωπίσει πολύ περισσότερες δυσκολίες και πιθανότατα δε θα είχα τις ίδιες ευκαιρίες», ενώ η Δ3 αναφέρει ότι «ένα μεγάλο μέρος της επιτυχίας οφείλεται στην ομάδα που αγωνίζομαι και το υπόλοιπο είναι στο ιδιωτικό εκπαιδευτήριο».

Στο σημείο αυτό εύλογα δημιουργείται ο προβληματισμός αν οι ευκαιρίες αυτές, που προέρχονται από το πλαίσιο των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, θα ήταν οι ίδιες αν τα άτομα αυτά είχαν φοιτήσει σε δημόσιο σχολείο. Οι απαντήσεις του δείγματος σχηματίζουν διαφορετικά υπόβαθρα των απαντήσεων. Συγκεκριμένα, αν και συνολικά το δείγμα θεωρεί ότι σε περίπτωση φοίτησης σε δημόσιο σχολείο δεν θα υπήρχαν οι ίδιες ευκαιρίες με αυτές των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, το δείγμα εκφράζει διαφορετικούς λόγους που έχει αυτή την άποψη. Από τη μία πλευρά αναφέρονται οι βασικές διαφορές στις υποδομές και στο προσωπικό των εκπαιδευτηρίων και στο γεγονός ύπαρξης κριτηρίων αποδοχής ή απόρριψης αθλητών («Οι υποδομές που είχα στο ιδιωτικό σχολείο δεν θα μπορούσαν να συγκριθούν με το

δημόσιο. Επιπλέον, η δυνατότητα του ιδιωτικού σχολείου να επιλέξει αθλητές βοηθάει στη δημιουργία μιας πιο δυναμικής ομάδας με καλύτερες προοπτικές και υψηλότερους στόχους. Τέλος, σημαντικό ρόλο παίζει το αθλητικό προσωπικό που επιλέγεται στοχευόμενα από το ιδιωτικό σχολείο. Με βάση τα παραπάνω πιστεύω ότι το ιδιωτικό σχολείο βοήθησε πολύ στην επαγγελματική μου πορεία» (Δ2) και «Όχι, δεν θα είχα την ίδια επαγγελματική πορεία γιατί μου δόθηκε η ευκαιρία να γνωρίσω εξαιρετικούς καθηγητές και προπονητές» (Δ3)), από την άλλη πλευρά, η αλληλεπίδραση με άτομα με ίδιους στόχους και κοινή πορεία («Σε ένα δημόσιο σχολείο θα συναναστρεφόμουν με παιδιά που δεν έχουν σχέση με τον αθλητισμό και επειδή ο φορέας κοινωνικοποίησης σε εκείνη την ηλικία είναι κατά κύριο λόγο οι φίλοι και το σχολικό περιβάλλον οπότε είναι πολύ πιθανόν να είχα πάρει διαφορετική πορεία αν δεν το ήθελα τόσο πολύ» (Δ4)). Στο σημείο αυτό γίνονται εμφανείς οι διαφορές στις ευκαιρίες των αθλητριών μεταξύ ιδιωτικής και δημόσιας εκπαίδευσης και ενισχύονται περισσότερο οι θέσεις του δείγματος για τις ευκαιρίες αθλητικής εξέλιξης από τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια.

Τόσο αυτά που αναλύθηκαν στην υποενότητα 4.1.1 όσο και αυτά που αναφέρονται αμέσως παραπάνω αποτελούν και τους βασικούς λόγους επιλογής των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων από τους γονείς για την φοίτηση των παιδιών τους σε αυτά, που επιθυμούν να ασχοληθούν συστηματικά με τον αθλητισμό. Αυτό επιβεβαιώνεται με την απάντηση της Δ2: «Οι γονείς επιλέγουν το ιδιωτικό σχολείο γιατί έχει καλύτερες και οργανωμένες αθλητικές εγκαταστάσεις, λειτουργεί στοχευμένα δημιουργώντας δυναμικές ομάδες και έχει έμπειρο και καταρτισμένο αθλητικό προσωπικό. Επίσης, οι στόχοι είναι υψηλοί που αυτό βοηθάει στην προώθηση του αθλητή μέσα από την κατάκτηση τίτλων». Επιπλέον, «Πολλοί γονείς επιλέγουν ιδιωτικά εκπαιδευτήρια όταν τα παιδιά τους θέλουν να ακολουθήσουν επαγγελματική πορεία στο μπάσκετ, αναγνωρίζοντας την πληθώρα ευκαιριών που παρέχονται σε μαθητές και αθλητές, αλλά και λόγω των αθλητικών διακρίσεων και συμμετοχών σε αθλητικές διοργανώσεις» (Δ1). Οι ευκαιρίες, λοιπόν, στον αθλητισμό δεν αναγνωρίζονται μόνο από τους μαθητές-αθλητές, αλλά και από τους γονείς και τους υποψήφιους μαθητές-αθλητές. Το γεγονός αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, το οποίο φανερώνει και την αναγνωσιμότητα του αθλητικού έργου των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων εκτός των ορίων τους.

4.1.3 Οι δυσκολίες των αθλητριών

Όπως μπορεί κάποιος να υποθέσει, οι ευκαιρίες στον αθλητισμό ισοδυναμούν με μεγάλες προκλήσεις, απαιτήσεις και εμπόδια. Το δείγμα παραδέχεται από αντιμετώπισε δυσκολίες στη διάρκεια συμμετοχής σε αθλητικές ομάδες ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, οι οποίες σχετίζονται με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων τόσο της ομάδας όσο και του σχολείου. Με άλλα λόγια, ο χρόνος για προπονήσεις σε συνδυασμό με υποχρεώσεις των αθλητριών απέναντι στα σχολικά μαθήματα αποτέλεσαν το μεγαλύτερο εμπόδιο, στο οποίο αναφέρεται η πλειοψηφία του δείγματος («Η μεγαλύτερη δυσκολία που αντιμετώπισα ήταν η προσπάθεια να ισορροπήσω τη σχολική ζωή και τις αντίστοιχες υποχρεώσεις που είχα ως μαθήτρια με την καθημερινότητά μου ως αθλήτρια» (Δ1) και «Μια δυσκολία που αντιμετώπισα στην διάρκεια φοίτησης μου ήταν κάποιες προπονήσεις γινόντουσαν σε σχολικές ώρες με αποτέλεσμα μερικές φορές να έχανα σημαντικά μαθήματα» (Δ3)). Παρ' όλα αυτά, απαραίτητη είναι η αναφορά στην απάντηση της Δ4, η οποία δεν θεωρεί ότι αντιμετώπισε κάποια σημαντική δυσκολία, παρά τις απαιτητικές προπονήσεις; («Η αλήθεια είναι ότι δεν αντιμετώπισα κάποια ιδιαίτερη δυσκολία. Ωστόσο μια παραπάνω κούραση υπήρχε γιατί οι προπονήσεις γινόταν back to back με αυτές της ομάδας, οπότε περνούσαμε πολλές ώρες στο γήπεδο σε περιόδους που είχαμε εξετάσεις στο σχολείο»).

Ενδιαφέρουσα είναι η στάση των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων απέναντι στις δυσκολίες των αθλητριών. Αναλυτικότερα, φαίνεται ότι τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια ήταν ιδιαίτερα υποστηρικτικά απέναντι στα προβλήματα των αθλητριών, γεγονός που δείχνει ένα ασφαλές και ενθαρρυντικό περιβάλλον για την ανάπτυξη αθλητικών δράσεων. Αντιπροσωπευτικές είναι οι απαντήσεις των Δ1 και Δ2, σύμφωνα με τις οποίες «Το ιδιωτικό εκπαιδευτήριο στο οποίο φοίτησα με στήριξε από όλες τις απόψεις, με τους καθηγητές και προπονητές μου να στέκονται πάντα δίπλα μου με αγάπη, κατανόηση και με τις πολύτιμες συμβουλές τους» (Δ1) και «Οι άνθρωποι του ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου έδειχναν κατανόηση και ήταν πρόθυμοι να βοηθήσουν σε κάθε δυσκολία» (Δ2). Ενώ, η απάντηση της Δ3 φανερώνει όχι μόνο την στήριξη του εκπαιδευτηρίου στις δυσκολίες της αθλήτριας, αλλά και τις προτεραιότητές του για τις αθλητικές ομάδες και τους αθλητές και αθλήτριες του ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου («Λύνοντας την δυσκολία αυτή όταν ήταν κάποιο προγραμματισμένο διαγώνισμα να

μην πήγαινα στην σχολική προπόνηση και να ακολουθώ το εκπαιδευτικό πρόγραμμα»).

4.1.4 Μετά την αποφοίτηση των αθλητριών

Η ολοκλήρωση της φοίτησης συνεπάγεται με το τέλος συμμετοχής στις αθλητικές σχολικές ομάδες των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων. Η υποενότητα αυτή σημειώνει την σχέση μεταξύ πρώην μαθητριών- αθλητριών με τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια. Η σχέση αυτή έχει άμεση συσχέτιση με την ποιότητα του αθλητικού έργου των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, καθώς ο αθλητισμός αποτελεί έναν θεσμό πολύ βαθύτερο από τον ενίοτε κερδοσκοπικό χαρακτήρα της ιδιωτικής εκπαίδευσης. Όπως πρόκυψε από τα ερευνητικά αποτελέσματα, η πλειοψηφία του δείγματος απάντησε ότι έχει διατηρήσει επικοινωνία με το ιδιωτικό εκπαιδευτήριο και, μάλιστα, οι επικοινωνιακές αυτές σχέσεις είναι πολύ καλές. Ενδεικτικές είναι οι απαντήσεις της Δ1 : «Διατηρώ άριστες σχέσεις με το ιδιωτικό εκπαιδευτήριο στο οποίο φοίτησα, καθώς πλέον εργάζομαι σε αυτό ως εκπαιδευτικός» (Δ1). Στο σημείο αυτό έχει αναδειχθεί ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό, αυτό της επαγγελματικής απορρόφησης από το ιδιωτικό εκπαιδευτήριο. Από την άλλη πλευρά η Δ4 αναφέρει ότι «Μετά τη φοίτηση μου δεν έχω έρθει σε επαφή με το σχολείο μου σαν σχολείο, αλλά όσες φορές έχει τύχει να βρεθώ στον ίδιο χώρο με προπονητές-γυμναστές αλλά και καθηγητές πάντα υπάρχει η αμοιβαία εκτίμηση και βασική μας συζήτηση είναι ο αθλητισμός και η πορεία μου μέχρι τώρα». Στη περίπτωση αυτή, αν και δεν εντοπίζεται άμεση η σχέση εκπαιδευτηρίου- αθλήτριας, υπάρχει όμως θετική σχέση και επικοινωνία με αθλητικό προσωπικό του ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου.

Αναφορικά με την εξέλιξη του έργου των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων στον αθλητισμό και, συγκεκριμένα, στην καλαθοσφαίριση, όπως δείχνουν οι απαντήσεις του δείγματος, το έργο αυτό είναι σε πολύ υψηλό επίπεδο. Όπως αναφέρει χαρακτηριστικά η Δ3: «Το έργο των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων είναι ήδη πολύ σημαντικό για το μπάσκετ, βοηθάνε τα παιδιά να έχουν ποιοτική εκπαιδευτική και αθλητική βελτίωση». Έτσι λοιπόν, θεωρείται ότι στο μέλλον, σύμφωνα με τη Δ1, το έργο των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων στην καλαθοσφαίριση θα συνεχίσει να έχει την ίδια σταθερή πορεία («Πιστεύω ότι τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια θα συνεχίσουν να υποστηρίζουν τους μαθητές-αθλητές ολόένα και περισσότερο παρέχοντας υπηρεσίες

υψηλού επιπέδου σε όλους τους τομείς, όπως προπονητές, εγκαταστάσεις και ασφάλεια, και ενισχύοντας τις προσπάθειες των νέων που ασχολούνται με τον αθλητισμό»). Από την άλλη πλευρά, οι Δ2 και Δ4 εκφράζουν ότι, με τα πέρασμα του χρόνου, τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια θα ενισχύουν όλο και περισσότερο το έργο τους στο μπάσκετ, το οποίο θα συμβάλλει στη βελτίωση και προαγωγή του σε εθνικό επίπεδο («Όσο τα ιδιωτικά σχολεία αναπτύσσονται στο κομμάτι του αθλητισμού, πιστεύω ότι το μπάσκετ μπορεί να εξελιχθεί και να αναδειχθούν ακόμα περισσότεροι αθλητές. Λόγω του μεγάλου ανταγωνισμού αλλά και του επιπέδου των προπονήσεων δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για την ποιοτική στελέχωση των σωματείων και των εθνικών ομάδων, με αποτέλεσμα την γενικότερη άνοδο επιπέδου του ελληνικού μπάσκετ» (Δ2)) και στην πιθανή εμπλοκή και άλλων ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων («Ήδη γίνεται πολύ καλή δουλειά από τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια και όσο υπάρχουν άνθρωποι που αγαπάνε την εκπαίδευση και τον αθλητισμό και ασχολούνται πιστεύω θα υπάρχει μεγάλη εξέλιξη στο μέλλον. Θα μπορούσαν να μπουν στο προσκήνιο και άλλα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια ώστε να γίνεται πιο ενδιαφέρον το πρωτάθλημα κάθε χρόνο» (Δ4)).

4.1.5 Το θεσμικό πλαίσιο

Δεν θα μπορούσε να μην γίνει αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο της Ελλάδας, το οποίο ενδέχεται να επηρεάζει το έργο της ιδιωτικής εκπαίδευσης στον αθλητισμό και, συγκεκριμένα, στο μπάσκετ. Σύμφωνα με τα ερευνητικά αποτελέσματα, οι απόψεις επί του θέματος δίστανται. Με περισσότερες λεπτομέρειες, αναγνωρίζονται σημαντικά κενά, κυρίως σε αθλητικές υποδομές και προσωπικό, τα οποία καλύπτει η ιδιωτική εκπαίδευση. Με άλλα λόγια, σύμφωνα με την απάντηση της Δ1, η έλλειψη ενδιαφέροντος και η απραγία το κράτος για τον αθλητισμό αναβαθμίζει το έργο των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων στον αθλητισμό και, ειδικότερα στο μπάσκετ («Το πολιτικό περιβάλλον στην χώρα μας ενθαρρύνει το έργο των ιδιωτικών σχολείων γενικά σε όλο το φάσμα του αθλητισμού και κα επέκταση και στο μπάσκετ. Αυτό συμβαίνει, κατά την προσωπική μου άποψη, λόγω των ελλείψεων σε βασικούς τομείς, κυρίως σε επάνδρωση με προσωπικό δυναμικό αλλά και βασικές υλικοτεχνικές ελλείψεις, όπως τα γήπεδα» (Δ1)). Το γεγονός αυτό, δηλαδή της έλλειψης ενδιαφέροντος και έργου από το κράτος, παρατηρείται και από το υπόλοιπο δείγμα. Πιο αναλυτικά, η παραπάνω θέση ενισχύεται με την τοποθέτηση της Δ2: «Πιστεύω

πως η στήριξη του πολιτικού περιβάλλοντος δεν είναι επαρκής για την προώθηση του μπάσκετ μέσω των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων. Όλη η προσπάθεια στηρίζεται στην ιδιωτική πρωτοβουλία και όχι στο πολιτικό περιβάλλον». Ενώ, ενδεικτική είναι η απάντηση της Δ4: «[...] εγώ προσωπικά δεν έχω δει κάποια ιδιαίτερη προσπάθεια σε πολιτικό επίπεδο, διότι δεν υπάρχουν αθλητικά σχολεία, όπως υπήρχαν στα παλιά τα χρόνια και έχουμε φτάσει σε σημείο τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια να καταβάλλουν αξιόλογη προσπάθεια για να προωθήσουν τον αθλητισμό». Αυτή η απάντηση είναι ιδιαίτερα σημαντική, διότι αναφέρεται στην απουσία αθλητικών σχολείων, γεγονός που επιβεβαιώνει την αδιαφορία του κράτους για τον αθλητισμό στην εκπαίδευση.

Μετά την τοποθέτηση του δείγματος για το γενικότερο θεσμικό πλαίσιο για τον αθλητισμό στην εκπαίδευση ακολουθεί η τοποθέτησή του για την κυβερνητική απόφαση του 2011, επί κυβερνήσεως ΠΑΣΟΚ, για το κλείσιμο των αθλητικών εκπαιδευτηρίων. Πιο αναλυτικά, συνολικά το δείγμα ανέφερε ότι η απουσία του των θετικών παρεμβάσεων για τον αθλητισμό στην εκπαίδευση και των πολιτικών ενίσχυσης του αθλητικού έργου γενικότερα, οδηγεί στην αύξηση των μαθητών-αθλητών στα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια. Σύμφωνα με τη Δ2, η απόφαση αυτή για κλείσιμο των αθλητικών σχολείων «Δημιούργησε μεγαλύτερη εισροή αθλητών στα ιδιωτικά σχολεία τα οποία ανέλαβαν την πρωτοβουλία για την ανάπτυξη του σχολικού αθλητισμού». Αντίστοιχη είναι και η απάντηση της Δ1: «Η κυβερνητική απόφαση για κατάργηση των αθλητικών σχολείων, λογικά θα συντέλεσε για ακόμα πιο μεγάλη στροφή των αθλητών- μαθητών προς τα ιδιωτικά σχολεία» και της Δ3 «Με το κλείσιμο των αθλητικών σχολείων οι μαθητές που ήθελαν να ασχοληθούν επαγγελματικά με τον αθλητισμό βρήκαν στέγη και καταρτισμένους προπονητές στα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια και σωστές αθλητικές εγκαταστάσεις». Όπως μπορούμε να συμπεράνουμε, όσο μειώνονται οι προσπάθειες του κράτους στον συγκεκριμένο τομέα, τόσο περισσότερο ενισχύεται η δράση των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων στον αθλητισμό.

4.2 Συζήτηση

Στην ενότητα αυτή πραγματοποιείται η σύγκριση των ερευνητικών αποτελεσμάτων με τη βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε για τη συγγραφή της παρούσας διπλωματικής εργασίας, προκειμένου είτε να επιβεβαιωθούν τα ερευνητικά αποτελέσματα, είτε να εντοπιστούν διαφορές, αλλά και να σημειωθούν νέες διαστάσεις αναφορικά με την συμβολή των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων στον αθλητισμό και την καλαθοσφαίριση, αλλά και να διατυπωθούν ορισμένα σχόλια του ερευνητή. Τα πρώτα στοιχεία που αναδείχθηκαν από την παρούσα έρευνα είναι ένας βασικός τρόπος ενθάρρυνσης του αθλητισμού από τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια είναι οι υποτροφίες. Όπως σημειώθηκε από το δείγμα, οι υποτροφίες προς αθλητές είναι μια πολύ συνηθισμένη στρατηγική, μέσα από την οποία τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια καταφέρνουν να δημιουργήσουν αθλητικές ομάδες, που απαρτίζονται από υψηλού επιπέδου αθλητές. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την συμμετοχή των σχολικών αθλητικών ομάδων σε αγώνες τόσο σε τοπικό, όσο και σε εγχώριο και ευρωπαϊκό επίπεδο, και τη διάκριση και αναγνωσιμότητά τους.

Στη συνέχεια, παρατηρήθηκε έντονα η αναφορά του δείγματος στις αθλητικές εγκαταστάσεις και το αθλητικό προσωπικό των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, τα οποία, όπως έχει προκύψει, είναι ιδιαίτερα αναβαθμισμένα και το προσωπικό καταρτισμένο. Τα παραπάνω εντοπίζονται και από τη βιβλιογραφία (Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών, 2013; ICAP, 2009), με τις αθλητικές υποδομές και το προσωπικό της ιδιωτικής εκπαίδευσης να αποτελούν τα κύρια εκείνα γνωρίσματα που τα διαφοροποιούν από τα δημόσια σχολεία. Εξάλλου, όπως προέκυψε από την έρευνα, τα δημόσια σχολεία στερούνται σε σημαντικό βαθμό από υποδομές. Ο Γκλάκας (2018) σημειώνει τις ελλείψεις αυτές των δημόσιων σχολείων, οπότε και στην περίπτωση αυτή, επιβεβαιώνονται τα ερευνητικά αποτελέσματα της συγκεκριμένης θεματικής ενότητας. Επιπλέον, οι αθλητικές υποδομές, το προσωπικό και οι διακρίσεις των ομάδων στα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια είναι και οι λόγοι που πολλοί γονείς επιλέγουν αυτά, όταν τα παιδιά τους επιθυμούν να ασχοληθούν συστηματικά με τον αθλητισμό, όπως σημειώνεται και στο Κεφάλαιο 2 της παρούσας εργασίας.

Μέχρι στιγμής έχουν σημειωθεί τα υλικά πλεονεκτήματα της ιδιωτικής εκπαίδευσης στον αθλητισμό. Ωστόσο, ο αθλητισμός είναι ένας θεσμός, ένα φαινόμενο, το οποίο ξεπερνά τα όρια των αναβαθμισμένων εγκαταστάσεων και σχετίζεται άμεσα με την

ευγενή άμυλα και τις αξίες. Πιο συγκεκριμένα, το απαιτητικό σχολικό και αθλητικό πρόγραμμα των μαθητριών- αθλητριών φανερώνει την οργάνωση και το υψηλό επίπεδο αναγνωσιμότητας του αθλητικού έργου των ιδιωτικών σχολείων, όπως αναφέρεται και στη βιβλιογραφία. Ωστόσο, σημειώθηκαν χαρακτηριστικά πέρα από τα όρια της βιβλιογραφίας που χρησιμοποιήθηκε, δηλαδή η στάση του εκπαιδευτηρίου και του προσωπικού μετά την ολοκλήρωση φοίτησης των μαθητριών-αθλητριών. Όπως προέκυψε από την έρευνα, το δείγμα φαίνεται να διατηρεί σε έναν ικανοποιητικό βαθμό σχέσεις επικοινωνίας με το εκπαιδευτήριο ή με το αθλητικό του προσωπικό. Το γεγονός αυτό ενισχύει περισσότερο την συμβολή των εκπαιδευτηρίων στον αθλητισμό, καθώς φαίνεται να διατηρείται ένα προφίλ υποστηρικτικό και φιλικό προς τον αθλητισμό και τις αξίες που τον διέπουν. Τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια έχουν έναν σαφές κερδοσκοπικό χαρακτήρα, που στην περίπτωση του αθλητισμού φαίνεται ότι αναιρείται.

Το θεσμικό πλαίσιο της Ελλάδας για τον αθλητισμό στην εκπαίδευση φαίνεται να είναι ιδιαίτερα αδύναμο, με αποτέλεσμα την υποβάθμιση του έργου των δημόσιων σχολείων και την εξαφάνιση των αθλητικών σχολείων από το 2011 και μετά. Το γεγονός αυτό συνεπάγει την αναβάθμιση του έργου των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων σε σχέση με τα δημόσια σχολεία. Το παραπάνω επιτυγχάνεται μέσα από δύο τρόπους: α) τη δημιουργία και διατήρηση υψηλών προδιαγραφών αθλητικών υποδομών και τη στελέχωση έμπειρου αθλητικού προσωπικού από τη μεριά των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, και β) την εισροή μαθητών- αθλητών από δημόσια σχολεία προς τα ιδιωτικά, λόγω της ανεπάρκειας του κράτους να στηρίξει και να αναβαθμίσει τον αθλητισμό στη δημόσια εκπαίδευση.

Στο σημείο αυτό, απαραίτητη είναι η αναφορά σε μια σειρά παρατηρήσεων από τη μεριά του ερευνητή. Συγκεκριμένα, η ενασχόληση με το συγκεκριμένο θέμα, η διεξαγωγή της έρευνας και η μελέτη των ερευνητικών αποτελεσμάτων προκάλεσαν μια σειρά από παρατηρήσεις, οι οποίες μπορεί να αποτελέσουν έναυσμα για την εμβάθυνση στην έρευνα για τον αθλητισμό στα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια και την συμβολή τους στον αθλητισμό και την καλαθοσφαίριση. Αρχικά, θα μπορούσαν να μελετηθούν εκτενέστερα οι διαφορές μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων στον αθλητισμό, ώστε να πραγματοποιηθούν συγκρίσεις, με αποτέλεσμα τη μεγιστοποίηση της βιβλιογραφίας και των μελετών επί του θέματος. Επιπλέον, ιδιαίτερα ενδιαφέροντα θα ήταν η διεξαγωγή έρευνας που θα αφορά την εξέλιξη αθλητών, που

πλέον ακολουθούν αθλητική καριέρα και αναδείχθηκαν από σχολικές αθλητικές ομάδες ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων. Η ενδεχόμενη αυτή έρευνα θα συνέβαλλε συμπληρωματικά στην συμβολή των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων στον αθλητισμό και την καλαθοσφαίριση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην διπλωματική αυτή εργασία εξετάστηκε ο ρόλος και η συμβολή των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων στον αθλητισμό και, ειδικότερα, στην καλαθοσφαίριση. Λαμβάνοντας υπόψη τόσο τη βιβλιογραφική επισκόπηση, όσο και τα ερευνητικά αποτελέσματα, μπορούμε να οδηγηθούμε σε μία σειρά συμπερασμάτων αναφορικά με το παραπάνω θέμα. Αρχικά, αξίζει να σημειωθεί ότι ο αθλητισμός αποτελεί ένα αναπόσπαστο κομμάτι των εκπαιδευτικών προγραμμάτων ήδη από την πρώτη στιγμή της ίδρυσης του νεότερου ελληνικού κράτους, ως αποτέλεσμα της παιδευτικής του αξίας, η οποία χρονολογείται από την αρχαιότητα, όπου αποδίδονταν στον αθλητισμό γνώρισμα, όπως η διασκέδαση και η εκγύμναση του σώματος και του πνεύματος. Επίσης, οι αρχαίοι Έλληνες συνέδεαν τον αθλητισμό με ανθρώπινες αξίες, για το λόγο αυτό και οι νικητές των Ολυμπιακών Αγώνων απολάμβαναν το θαυμασμό και το σεβασμό όλων των άλλων. Ακόμα, το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων σταματούσαν οι πόλεμοι φανερώνει την υψηλή θέση, στην οποία είχε τοποθετηθεί ο αθλητισμός.

Οι παραπάνω αντιλήψεις για τον αθλητισμό μεταβλήθηκαν στους επόμενους αιώνες, με τον αθλητισμό, ωστόσο, να κατέχει θέση στο κοινωνικό γίνεσθαι και να ενθαρρύνει την σωματική καλλιέργεια. Η εξέλιξη των νεότερων χρόνων συνέβαλε στη μελέτη του αθλητισμού από την επιστημονική κοινότητα και τη διερεύνηση διάφορων πτυχών του αθλητισμού. Έτσι, διαπιστώθηκαν, μεταξύ άλλων, ότι ο αθλητισμός συντελεί στην κοινωνικοποίηση του ανθρώπου, καθώς τον φέρνει σε επαφή με άλλους και έτσι μπορεί να συνάψει γνωριμίες χρήσιμες σε πολλούς τομείς στη ζωή του μέσα από ένα πλαίσιο ειδικής μεθοδολογίας και παιδαγωγικής που στοχεύει στην συστηματική βελτίωση των σωματικών επιδόσεων.

Η ένταξη του αθλητισμού στα σχολεία αφορά τόσο τα δημόσια όσο και τα ιδιωτικά. Εξάλλου, τα τελευταία, όντας επιχειρήσεις, δεν θα μπορούσαν παρά να δείξουν ενδιαφέρον για τον αθλητισμό, ο οποίος είναι μια αγαπημένη ασχολία εκατομμυρίων ανθρώπων παντού στον κόσμο. Έτσι, η ένταξη αθλητικών δραστηριοτήτων στα προγράμματα των ιδιωτικών σχολείων και επιπλέον η υπόσχεση διακρίσεων σε αυτές, είναι μια καλή στρατηγική για την προσέλκυση μαθητών – πελατών σ' αυτά. Βέβαια, υπάρχουν πολλοί παράγοντες που αυξάνουν το ενδιαφέρον για την ιδιωτική εκπαίδευση, όπως οι πολύ καλές υλικοτεχνικές υποδομές, το εξειδικευμένο εκπαιδευτικό προσωπικό και η οργάνωση είναι μερικές μόνο από τις αιτίες που οι

γονείς αποφασίζουν να εγγράψουν τα παιδιά τους σε ένα ιδιωτικό σχολείο, όπως προέκυψε τόσο από τη μελέτη της βιβλιογραφίας, όσο και από τα ερευνητικά αποτελέσματα. Όπως φαίνεται από την παρούσα έρευνα, οι αθλητικές υποδομές και το προσωπικό, σε συνδυασμό με την παροχή υποτροφιών, αποτελούν τόσο τους κύριους τρόπους τους οποίους χρησιμοποιεί η ιδιωτική εκπαίδευση για να προάγει τον αθλητισμό, αλλά την ίδια στιγμή και τους λόγους προτίμησης των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και τη δημιουργία ευκαιριών προς τους μαθητές- αθλητές αυτών. Αυτό, βέβαια, ισχύει για τα ιδιωτικά σχολεία μεγάλης εμβέλειας, τα οποία διαθέτουν τις απαραίτητες υποδομές. Υπάρχουν όμως και τα σχολεία μικρής εμβέλειας, τα οποία λειτουργούν ως δεξαμενές μαθητών χαμηλής επίδοσης και δεν μπορούν να στοχεύσουν σε υψηλές διακρίσεις στον αθλητισμό. Υπάρχουν, επίσης, και αυτά που δεν διαθέτουν όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης (Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Γυμνάσιο, Λύκειο), κι επομένως δεν διαθέτουν αρκετές υποδομές για προώθηση και ανάδειξη διακεκριμένων αθλητών.

Σημαντική είναι η προσπάθεια των ελληνικών ιδιωτικών σχολείων να διατηρήσουν τα πρωτεία τους στον αθλητικό τομέα αποτελεί η σύσταση της οργάνωσης Α.Σ.Ι.Σ., της οποίας η αποστολή είναι η διοργάνωση αθλητικών συναντήσεων ανάμεσα στα ιδιωτικά σχολεία, κάτι που συμβάλλει στην ανάπτυξη του σχολικού αθλητισμού, αλλά και στην ανάδειξη σημαντικών ταλέντων. Η οργάνωση αυτή έχει καταστατικό και κανονισμούς λειτουργίας, κάτι που καταδεικνύει τη μεγάλη σημασία που δίνουν τα σχολεία – μέλη της στην κοινή τους προσπάθεια. Μάλιστα, η προσπάθεια αυτή αφορά σε έναν μεγάλο αριθμό αθλημάτων. Η όλη αυτή συνεργατική προσπάθεια οδήγησε πράγματι τα σχολεία- μέλη της Α.Σ.Ι.Σ. σε σημαντικές διακρίσεις. Και φυσικά αποτελεί άλλη μια απόδειξη για την υπεροχή των ιδιωτικών σχολείων έναντι των δημοσίων, όσον αφορά τον αθλητισμό. Συνεπώς, μέσω του αθλητισμού που καλλιεργούν τα εκπαιδευτήρια εκπληρώνονται οι τριών ειδών στόχοι, που προβλέπονται από το Υπουργείο, που είναι οι σχολικοί, οι συναισθηματικοί και οι γνωστικοί και αυτό είναι ένα μεγάλο πλεονέκτημα που διαθέτουν έναντι των δημοσίων σχολείων, τα οποία δεν δύνανται να επενδύσουν για παράδειγμα στην καλλιέργεια της κριτικής αντιμετώπισης των αρνητικών φαινομένων που εμφανίζονται στον αθλητισμό.

Πιο αναλυτικά, η συμβολή των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων στον αθλητισμό δεν φαίνεται μόνο από τις αθλητικές εγκαταστάσεις και το προσωπικό, αλλά και από την στάση του απέναντι στις δυσκολίες των αθλητών- μαθητών και την επικοινωνία με

τους πρώην μαθητές- αθλητές των εκπαιδευτηρίων. Η στάση αυτή συμβάλλει στην ανάπτυξη της αθλητικής δραστηριότητας, δηλαδή την προσπάθεια εξέλιξης των σωματικών, ψυχικών και διανοητικών δυνάμεων του ανθρώπου με την καλλιέργεια ηθικών και κοινωνικών αξιών και με άλλες παρόμοιες αξίες. Με άλλα λόγια εξυπηρετεί τους σκοπούς του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής, για τους οποίους εξάλλου εισήχθη το μάθημα αυτό στα ελληνικά σχολεία ήδη από τον 19^ο αιώνα.

Τα παραπάνω δεν εντοπίζονται στον ίδιο βαθμό και στα δημόσια σχολεία, εξαιτίας της έλλειψης υλικών υποδομών και προσωπικού, που κατά βάση ευθύνεται το κράτος για τον παραγκωνισμό του αθλητισμού στην εκπαίδευση. Με άλλα λόγια, το θεσμικό πλαίσιο της χώρας αναφορικά με τον αθλητισμό στην εκπαίδευση, αλλά και την κυβερνητική απόφαση του 2011 για οριστικό κλείσιμο των αθλητικών σχολείων, δημιούργησε περισσότερες ευκαιρίες για τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια να αναδείξουν την συμβολή τους στον αθλητισμό, η οποία οδηγεί στην εισροή περισσότερων μαθητών που επιθυμούν να ασχοληθούν με τον αθλητισμό, την αναγνωσιμότητα των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και τη μεγαλύτερη και ευκολότερη συμμετοχή σε αγώνες και πρωταθλήματα, λόγω της ποιότητας των σχολικών αθλητικών ομάδων.

Αυτή, βέβαια, η διαφορά υποδομών και προοπτικών ανάμεσα στα δημόσια και στα ιδιωτικά σχολεία καλλιεργεί αναμφίβολα ένα κλίμα ανταγωνισμού ιδιαίτερα στις τάξεις του Λυκείου. Τα παιδιά που επιθυμούν να ασχοληθούν σοβαρά των αθλητισμό, αλλά οι οικογένειές τους δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να τους στείλουν σε κάποιο ιδιωτικό σχολείο, στερούνται της δυνατότητας να προπονηθούν μέσα σε ποιοτικές αθλητικές υποδομές, κάτι που αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα στην πραγματοποίηση των ονείρων τους. Έτσι, πολλά από αυτά νιώθουν κοινωνικά αδικημένα. Ανάλογο συναίσθημα κοινωνικής αδικίας μπορεί να προκύψει και στον ανταγωνισμό των ιδιωτικών σχολείων μεταξύ τους, αφού, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, υπάρχουν ιδιωτικά σχολεία μικρής και μεγάλης εμβέλειας που δεν προσφέρουν όλα τις ίδιες υποδομές σε αριθμό και ποιότητα.

Στο σημείο αυτό, αξίζει να γίνει αναφορά ότι με την ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας, η οποία, κρίνοντας από τα ερευνητικά αποτελέσματα, κατάφερε να απαντήσει τα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν στο ερευνητικό μέρος της εργασίας. Με περισσότερες λεπτομέρειες, οι τρόποι με τους οποίους τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια προάγουν τον αθλητισμό είναι οι υποτροφίες, οι υψηλής ποιότητας αθλητικών υποδομών και προσωπικού και η στάση των εκπαιδευτηρίων απέναντι στους μαθητές- αθλητές του, ενώ οι λόγοι για τους οποίους επιλέγονται τα ιδιωτικά

εκπαιδευτήρια για την ενασχόληση των μαθητών με τον αθλητισμό είναι ξανά οι άριστες αθλητικές εγκαταστάσεις και το προσωπικό, καθώς επίσης και οι ευκαιρίες αθλητικής εξέλιξης που παρέχουν, μέσα από την συμμετοχή και διάκριση σε αγώνες σε τοπικό, εγχώριο και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Συνοψίζοντας, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η ιδιωτική εκπαίδευση είναι σημαντική για την ανάπτυξη του αθλητισμού στα πλαίσια της εκπαίδευσης και των σχολείων. Για το λόγο αυτό καλό θα ήταν να ενισχύεται και να αναγνωρίζεται από το κράτος η συμβολή αυτή μέσα από έργα και θεσμούς, και όχι μέσω της απραγίας και της έλλειψης ενδιαφέροντος προς το έργο των δημόσιων σχολείων και το κλείσιμο των αθλητικών σχολείων.

Ερωτήσεις συνέντευξης

1. Με ποιες τακτικές τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια προάγουν τον αθλητισμό και ιδιαίτερα το μπάσκετ;
2. Ποιος είναι ο ρόλος των προπονητών και των εγκαταστάσεων για την εξέλιξη των αθλητών;
3. Τι ρόλο διαδραμάτισαν οι αθλητικές εγκαταστάσεις και το αθλητικό προσωπικό του ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου στην εξέλιξη σας;
4. Ποιες είναι οι ευκαιρίες που σας προσφέρθηκαν συμμετέχοντας στην σχολική ομάδα μπάσκετ ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου;
5. Θεωρείτε ότι μέρος της αθλητικής επιτυχίας σας οφείλεται στο ιδιωτικό εκπαιδευτήριο;
6. Θεωρείτε ότι θα είχατε τις ίδιες ευκαιρίες αν είχατε φοιτήσει σε δημόσιο σχολείο;
7. Για ποιο λόγο πιστεύετε ότι πολλοί γονείς επιλέγουν τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια όταν τα παιδιά τους επιθυμούν να ακολουθήσουν επαγγελματική πορεία στο μπάσκετ;
8. Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίσατε ως μέλος της σχολικής ομάδας μπάσκετ στη διάρκεια φοίτησης σας σε ιδιωτικό εκπαιδευτήριο;
9. Ποια ήταν η στάση του ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου στο παραπάνω ερώτημα;
10. Διατηρείτε επικοινωνία με το ιδιωτικό εκπαιδευτήριο μετά την ολοκλήρωση της φοίτησης σας και την συμμετοχή σας στην σχολική ομάδα μπάσκετ;
11. Πώς θεωρείτε ότι θα εξελιχθεί στο μέλλον το έργο των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων για το μπάσκετ;
12. Θεωρείτε ότι το πολιτικό περιβάλλον στην Ελλάδα ενθαρρύνει το έργο των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων στο μπάσκετ;
13. Με ποιο τρόπο επηρέασε το έργο των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων στον αθλητισμό η κυβερνητική απόφαση του 2011 για οριστικό κλείσιμο των αθλητικών σχολείων;

Βιβλιογραφία

Ελληνική

Αθλητικές συναντήσεις ιδιωτικών σχολείων (Α.Σ.Ι.Σ.) (2016). *Κανονισμός Λειτουργίας*. Ανακτήθηκε από

https://www.asis.edu.gr/sport_page.php?lang=1&wsid=8.

Γκλάκας, Ε. (2018). Η ζήτηση για ιδιωτική εκπαίδευση στην Ελλάδα: Μελέτη βιωσιμότητας για την ίδρυση ενός Ιδιωτικού Γυμνασίου στην Ανατολική Θεσσαλονίκη (Διπλωματική εργασία). Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (2013). *Δημόσια και Ιδιωτική Εκπαίδευση: Συγκριτική ανάλυση*. Αθήνα.

ICAP, (2009). *Κλαδική Μελέτη: Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Ιδιωτική Εκπαίδευση*. Αθήνα: ICAP.

Καλλιρρόης, Γ. (1829). *Παραγγελία περί υγείας και μακροβιότητας. Έτι δε και πρόχειροι θεραπείαι συνήθων τινών και αιφνιδίων παθημάτων ερανισθείσα εκ παλαιών και νεωτέρων*. Βενετία: Νικόλαος Γλυκύς.

Κουλούρη, Χ. (1997). *Αθλητισμός και όψεις της αστικής κοινωνικότητας. Γυμναστικά και αθλητικά σωματεία, 1870-1922*. Αθήνα: Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς 32, ΚΝΕ/ΕΙΕ.

Κουλούρη, Χ. (2015). Η ιστορία του ελληνικού αθλητισμού: σπορ, φυσική αγωγή και Ολυμπιακοί Αγώνες. Στο Γ. Ζαϊμάκης & Ε. Φουρναράκη (Επιμ.) *Αθλητισμός και κοινωνία στη νεότερη Ελλάδα: Ιστορικές και κοινωνιολογικές προσεγγίσεις*. Αθήνα, Αλεξάνδρεια.

Lubysheva, L.I. (2001). *Ο κοινωνικός ρόλος του αθλητισμού στην ανάπτυξη της κοινωνίας και η κοινωνικοποίηση του ατόμου*. Αθήνα: Πολιτισμός.

Lubysheva, L.I. (2001). *Θεωρία και πρακτική της φυσικής*. Αθήνα: Πολιτισμός.

Παγών, Γ.Θ. (1837). *Περίληψις της γυμναστικής*. Αθήνα.

Τσιώλης, Γ. (2014). *Μεθοδολογία και τεχνικές στην ποιοτική κοινωνική έρευνα*. Κριτική.

Φουρναράκη, Ε. (1998) Σωματική αγωγή των δυο φύλων στην Ελλάδα του 19ου αιώνα. Στο Οι χρόνοι της ιστορίας. Για μια ιστορία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας (Επιμ.) Πρακτικά Διεθνούς Συμποσίου (σσ. 295-310.) Αθήνα: Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας.

Φωκιανός, Ι. (1883). *Εγχειρίδιον της Γυμναστικής*. Αθήνα.

Ιστοσελίδες

allaboutaris.gr (2022). *Μπάσκετ Γυναικών: Καρέ βραβεύσεων από την Υπουργό Παιδείας*. Ανακτήθηκε από

<https://allaboutaris.gr/mpasket/%CE%BC%CF%80%CE%AC%CF%83%CE%BA%CE%B5%CF%84-%CE%B3%CF%85%CE%BD%CE%B1%CE%B9%CE%BA%CF%8E%CE%BD-%CE%BA%CE%B1%CF%81%CE%AD-%CE%B2%CF%81%CE%B1%CE%B2%CE%B5%CF%8D%CF%83%CE%B5%CF%89%CE%BD-%CE%B1%CF%80%CF%8C/>.

Βούγιας, Β. (2022). *Παγκόσμιο Σχολικό Πρωτάθλημα Καλαθοσφαίρισης: Ασημένιο μετάλλιο κατέκτησε η Ελληνική αποστολή*. Ανακτήθηκε από <https://www.especial.gr/pagosomeio-sxoliko-prwtathlima-kalathosfairisis-asimenio-metallio-katekthse-h-elliniki-apostoli/>.

basketa.gr (2022b). *Πανελλήνιο Νεανίδων : Εύκολα στην τετράδα ο Παναθηναϊκός (pics + vid)*. Ανακτήθηκε από <https://basketa.gr/panellinio-neanidon-eykola-stin-tetrada-o-panathlitikos-pics-vid/>.

Μπαλαλέ, Ι. (2022). *Μεγάλη επιτυχία στο μπάσκετ: Ασημένια στον κόσμο τα κορίτσια των Εκπαιδευτηρίων Φρυγανιώτη*. Ανακτήθηκε από <https://www.voria.gr/article/megali-epitichia-sto-mpasketasimenia-ston-kosmo-ta-koritsia-ton-ekpedeftirion-friganioti>.

Παυλού, Σ. (2022). *Η Ελλάδα «έλαμψε» στο παγκόσμιο σχολικό πρωτάθλημα-«Τα Εκπαιδευτήρια Φρυγανιώτη έδειξαν μέταλλο»*. Ανακτήθηκε από https://www.sdna.gr/mpasket/1009995_i-ellada-elampse-sto-pagkosmio-sholiko-protathlima-ta-ekpaideytiria-fryganioti.

Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία (2020). *Το μάθημα της Φυσικής Αγωγής στα Σχολεία της Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας*. Ανακτήθηκε από <https://www.arsakeio.gr/gr/sports-2#to-mathima-tis-fysikis-agogis-sta-sxoleia-tis-filekpaideftikis-etairias>

basketa.gr (2022). *Παγκόσμιο σχολικό: «Αργυρά» τα κορίτσια των εκπαιδευτηρίων Φρυγανιώτη*. Ανακτήθηκε από <https://basketa.gr/pagkosmio-scholiko-argyra-ta-koritsia-ton-ekpaideytirion-fryganioti/>.

esos.gr (2022). *Αθλητικό Σχολείο: Θεσμός που πρέπει να επανέλθει*. Ανακτήθηκε από <https://www.esos.gr/arhra/77359/athlitiko-sholeio-thesmos-poy-prepei-na-epanelthei>.

maksports.gr (2022). *Παγκόσμιο σχολικό: «Αργυρά» τα κορίτσια των εκπαιδευτηρίων Φρυγανιώτη*. Ανακτήθηκε από <https://maksports.gr/pagkosmio-scholiko-argyra-ta-koritsia-ton-ekpaideftirion-fryganioti/>.

Ohio University, (2021). *Athletic Directors in Public Schools vs. Private Schools*. Ανακτήθηκε από <https://onlinemasters.ohio.edu/blog/athletic-directors-in-public-schools-vs-private-schools/>.

omathimatikos.gr (2022). *Ασημένιο μετάλλιο της Ελληνικής αποστολής στο Παγκόσμιο Σχολικό Πρωτάθλημα Καλαθοσφαίρισης*. Ανακτήθηκε από <https://omathimatikos.gr/?p=55419>.

parallaximag.gr (2022). *Σχολείο της Θεσσαλονίκης στη δεύτερη θέση του παγκόσμιου πρωταθλήματος*. Ανακτήθηκε από <https://parallaximag.gr/epikairotita/scholeio-tis-thessalonikis-sti-deyteri-thesi-toy-pagkosmiou-protathlimatos>.

theopinion.gr (2022). *Ασημένιο μετάλλιο για τα κορίτσια των Εκπαιδευτηρίων Φρυγανιώτη*. Ανακτήθηκε από <https://www.theopinion.gr/thessaloniki/asimenio-metallio-gia-ta-koritsia-ton-ekpaideytirion-fryganioti/>.

typosthes.gr (2017). *Θεσσαλονίκη: 50 χρόνια γιορτάζει το Αριστοτέλειο Κολλέγιο*. Ανακτήθηκε από https://www.typosthes.gr/thessaloniki/133396_thessaloniki-50-hronia-giortazei-aristoteleio-kollegio.

xenesglosses.eu (2014). *Ποια (ιδιωτικά) σχολεία στην Ελλάδα παρέχουν International Baccalaureate*. Ανακτήθηκε από <https://xenesglosses.eu/2014/02/international-baccalaureate-2/>.